

YOSUE

Ba tire te sokumɔ Yosue yɛn sɔ wiya u sɔa Isireliban kparo waati yɛ sɔɔ ba ka dua Kananin temɔ, mɛ Gusunɔ u bu nɔɔ mwɛɛru kua.

Tire te, ta gerumɔ nge mɛ ba koosina ba ka Kananin tem mwa ka nge mɛ ba ka mu Isireliban bwese kɛra baayere bɔnu kua. Yosue u sere gbi u Isireliba kana bu tii Gusunɔ wɛ bu wi turo sɔ.

Tire ten kpunaa

1. Kananin tem mwaabu, wiru 1n di sere wiru 12.
2. Tem mɛn bɔnu kobu, wiru 13n di sere wiru 21.
3. Yosuen kirɔ dɔaki, wiru 22n di sere wiru 24.

Yosue u kua Mɔwisin kɔsire

¹ Mɔwisi, Yinni Gusunɔn sɔm kowon gɔɔn biru, Yinni Gusunɔ u ka Yosue, Mɔwisin asakpɔ gbiikoo wi u sɔa Nunin bii gari kua. ² U nɛɛ, wee, nɛn sɔm kowo Mɔwisi u gu. N n mɛn na, a seewo a Yuudɛni ye tɔburɔ, wunɛ ka Isireliba kpuro i da tem mɛ na bu wɛɛmɔ sɔɔ. ³ Tem mi i dua kpuro, mu koo kowa bɛɛgim. Nɛna na bɛɛ mu wɛɛmɔ, nge mɛ na Mɔwisi nɔɔ mwɛɛru kua. ⁴ Saa Nɛgebun tem di n ka da Libanin temɔ, saa maa daa baka ten min di te ba mɔ Efarati, ka Hetiban tem kpuro, n ka da nim wɔku bɔkɔ gen mi, ge ba mɔ Mɛditeranɛ, ge ga wɔa sɔɔ duu yerɔ, mi kpurowa mu ko n sɔa bɛɛn tem. ⁵ Yibɛɛ goo kun kpɛ u yɔra u nun ma wunen wɔaru kpuro sɔɔ. Nge mɛ na raa ka Mɔwisi wɔa, nge mɛya ko na n maa ka nun wɔa. Na n nun derimɔ pai. Mɛya na n maa nun kɔɔmɔ. ⁶ A de a n wɔrugɔru mɔ. Domi wuna kaa tɔn be gbiiya bu ka tem mɛ mwa, mɛ na

gerua ka bōri na nɛɛ, kon ben baababa wē. ⁷ A n gesi wɔrugɔru mɔ. Kpa a laakari doke a ka wooda kpuro mɛm nɔɔwa ye nɛn sɔm kowo Mɔwisi u nun wē. A ku ra yen gaa gɛɛrari baa filko, kpa n nun wēra mi a da kpuro. ⁸ A de woodan tire ten gari yi n da n wāa wunɛn nɔɔ sɔɔ, kpa a n yi bwisikumɔ saa baayere, sɔɔ sɔɔ ka wōkuru. Kpa a laakari doke a ka ye kpuro mɛm nɔɔwa mam mam ye ba yorua mi. Domi à n kua mɛ, ye a mɔ kpuro ya koo arufaani ko. ⁹ A yaayo ma na nun yiire na nɛɛ, a n wɔrugɔru mɔ. A ku de wunɛn tororu tu kara, domi nɛ Gusunɔ wunɛn Yinni ko na n wāa ka wunɛ baama mi a dɔɔ.

Yosue u Isireliba wooda wē

¹⁰ Yen biru Yosue u win tɔmbu Isireliban wirugibu wooda wē, ¹¹ u nɛɛ, i sansani bukianɔ, kpa i tɔmbu sɔ bu dīanun sɔɔru ko, domi mìn di ka sɔɔ ita, sa ko Yuudenɛ ye tɔbura su da su tem mɛ mwa, mɛ Gusunɔ bɛɛn Yinni u sun wēɛmɔ sa n mɔ. ¹² Ma u Rubeniba ka Gadiba ka sere Manaseban sukum sɔɔwa u nɛɛ, ¹³ i yaayo ye Mɔwisi, Yinni Gusunɔn sɔm kowo u bɛɛ yiire. U nɛɛ, Gusunɔ bɛɛn Yinni u koo bɛɛ tem mɛ wē mi i ko i n bōri yɛndu mɔ. ¹⁴ Yen sɔ tē, bɛɛn kurɔbu ka bɛɛn bii piiminu ka bɛɛn sabenu koo sina tem mɛ sɔɔ Yuudenin bera mini, adama bɛɛ tabu durɔbu kpuro i ko i tɔbura i n tabu yānu nɛni, i ka bɛɛn mero bisibu somi, ¹⁵ sere bu ka tem mɛ mwa mɛ Gusunɔ bɛɛn Yinni u koo bu wē kpa u ben tii bōri yɛndu wē nge mɛ u bɛɛ wē. Sanam mɛya i ko i wurama i bɛɛn tem mwa mɛ Mɔwisi, Yinni Gusunɔn sɔm kowo u bɛɛ wē Yuudenin sɔɔ yari yerun bera gia.

¹⁶ Ba Yosue wisa ba nɛɛ, ye a sun yiire kpuro, yeya sa ko ko. Mi a maa sun gɔra kpuro, sa ko dawa.

¹⁷ Nge me sa Mowisin gari mem nɔɔwa mam mam, nge meya sa ko maa wunegii mem nɔɔwa. Yinni Gusunɔ u n gesi ka nun waa nge me u raa ka Mowisi waa. ¹⁸ Baa n n weren na, ma u wunen wooda sɔɔ degangam mɔ, ma u n wunen gere mem nɔɔwe, sa ko yero gowa. Adama wunen tii, a n gesi wɔrugoru mɔ.

Yosue u sɔmbu gɔra

bu ka Yerikon saria mɛeri

2

¹ Yosue Nunin bii, u durɔbu yiru gabu gɔra asiri sɔɔ saa Sitimun di u nɛɛ, i doo i tem men saria mɛeri, n mam nɛɛre wuu ge ba mɔ Yeriko. Ye ba tura mi, ba dua kurɔ tanɔ goon yenuɔ wi ba sokumɔ Rahabu bu ka kpuna mi. ² Yera ba Yerikon sunɔ sɔɔwa ba nɛɛ, wee, Isireli gaba na mini yoka ye, bu ka si si bu besen tem saria mɛeri. ³ Ma Yerikon sunɔ wi, u Rahabu goria u nɛɛ, a durɔ be yarama be ba na ba dua wunen yenuɔ mi, domi ba nawa bu ka si si bu besen tem me kpuron saria mɛeri.

⁴⁻⁶ N deema goro be, bu sere tunuma, kurɔ wi, u durɔbu yiru ye berua dii tɛɛran wɔllɔ, ma u bu dɔa wɛɛ damgiru garun deki wukiri yi yi keewa. Ma u nɛɛ, geema, durɔ be, ba na nen mi, adama na n yɛ min di ba na. Ye sɔɔ u kpa bu sere gbɔra kɔnnɔ kɛnɛ, saa yera ba yara nen min di. Na n maa yɛ gee ba da. I bu kasuo fuuku, i ko i bu wa.

⁷ Ye ba nua me, ba bu kaso wori ba da ka swaa ye ya dɔɔ Yuudenin daarun tɔbura yerɔ. Ma ba gbɔra kɔnnɔ kɛnua ben biru. ⁸ Yen biruwa Rahabu u yɔɔwa dii tɛɛra yen wɔllɔ Yosuen goro ben mi, bu sere kpuna, ⁹ u bu sɔɔwa u nɛɛ, na yɛ ma Yinni

Gusunɔ u bɛɛ tem mɛ wɛ̃, yeya n dera bɛɛn berum sun mwa. Tem mɛn tɔmbu kpuro ba diirimɔwa bɛɛn sɔ̃. ¹⁰ Domi sa nua nge mɛ Yinni Gusunɔ u nim wɔ̃ku ge ba mɔ̃ Naa yari gberasia i ka tɔbura sanam mɛ i yarima Egibitin tem di. Sa maa nua nge mɛ i Amɔreban sinambu yiru Sihoni ka Ogu go Yuudenin guru giɔ ma i ben ye ba mɔ̃ kpuro munka muku muku. ¹¹ Yande ye sa yenɛ nua, sa nanda. Ma bɛɛ kpuron toronu kara bɛɛn saabu. Domi Gusunɔ bɛɛn Yinni wiya u sɔ̃a wɔ̃llu ka tem yɛ̃ro. ¹² N n mɛn na, na bɛɛ kanamɔ̃ tɛ̃, i bɔ̃ruo ka Yinni Gusunɔn yĩsiru ma i ko i nɛn baan yenugibu tɔn geeru kua nge mɛ na bɛɛ kua. I man yĩreru garu kuo te ta sɔ̃sɔ̃simɔ̃ ka gem, ¹³ ma i ko nɛn baa ka nɛn mɛro ka nɛn sesubu ka nɛn wɔ̃nɔbu ka bɛɛn bweseru kpuro faaba ko sa kun ka gu.

¹⁴ Durɔ be, ba nɔ̃n wisa ba nɛɛ, sere ka bɛɛn wɔ̃aru, à kun bu bɛɛn asiri dɔmɛye, sa ko nun tɔn geeru ka bɔ̃rɔkiniru sɔ̃sɔ̃si sanam mɛ Yinni Gusunɔ u sun tem mɛ nɔ̃mu beria u kpa.

¹⁵ N deema Rahabun diru ta girariwa wuun gb̃araru sɔ̃, ma u bu sarasia wuun biruɔ win fɛnɛntin di ka wɛ̃ɛ wɔ̃ba. ¹⁶ U nɛɛ, i saro i da guunun bera gia, be ba bɛɛ kasu mi, bu ku raa ka bɛɛ wa. Kpa i kuke mi nge sɔ̃ ita sere b̃a n wurama. Yen biru kpa i bɛɛn swaa wɔ̃ri i doona.

¹⁷ Durɔ be, ba nɔ̃n sɔ̃wa ba nɛɛ, yɛn nɔ̃ mɔ̃wɛɛru sa kua ka b̃ɔ̃ri mi, sa ko ye ko. Adama wee ye wunɛn tii kaa ko. ¹⁸ S̃a n dua tem mɛ sɔ̃, kaa wɛ̃ɛ wunɔ̃mgii yini gbinisiwa wunɛn fɛnɛnti mini m̃in di kaa sun sarasia, kpa a wunɛn baa ka wunɛn mɛro, ka wunɛn sesubu mɛnna wunɛn diru mini, be ba s̃a wunɛn yenugibu kpuro gesi. ¹⁹ Ben goo ù n yara wunɛn

dirun di u da tɔwɔ, win tii sɔra win yem mu koo wɔri, bɛɛ sa n ko sa n toraru mɔ wi sɔɔ. Adama wi u wɔa ka wunɛ sannu wunen dirɔ, goo ù n nùn go, win yem mu wɔri bɛɛn wirɔ. ²⁰ Adama à n bu bɛɛn asiri ye dɔmɛya, bɔri yi a sun koosia mi, yi n maa sun dimɔ.

²¹ U bu wisa u nɛɛ, na wura n koorɔ nge mɛ i gerua.

Nge mɛya u ka bu nɔɔ kana ma ba doona. Ma u wɛɛ wunɔmgii yi sɔri fɛnɛnti yen mi. ²² Ba doona ba tura guunun bera gia. Ba sina mi sɔɔ ita sere be ba bu kasu mi, ba ka gɔsirama domi ba bu mɛɛra swaa yen baama kpuro ba n bu wa. ²³ Yen biru Yosuen gɔro be, ba sarama guunun beran di ba Yuudɛni tɔbura ba wura win mi. Ma ba nùn saaria kpuro ye n bu deema mi gia. ²⁴ Ba nùn sɔɔwa ba nɛɛ, geema, Yinni Gusunɔ u sun tem mɛ kpuro nɔmu sɔndiawa. Mɛn tɔmbu kpuro ba nandewa ba diirimɔ bɛɛn sɔ.

Isireliba ba Yuudɛni tɔbura

3

¹ Yosue u seewa buru buru yellu, wi ka Isireliba kpuro, ma ba doona Sitimun di ba tura Yuudɛnin daaro. Ba kpuna mi sɔɔ ita bu sere tu tɔbura. ² Sɔɔ ita yen biru, yera wirugibu ba sansani bukiana ba tɔmbu sɔɔwa ³ ba nɛɛ, sanam mɛ i yɔku kowo Lefiba wa ba Gusunɔ bɛɛn Yinnin woodan kpakororu sɔɔwa, i seewo i bu swĩi biruɔ. ⁴ Ba ko n bɛɛ gbiiye yèn sɔ i n swaa ye swĩire. Adama i ku susi kpakoro ten bɔkuɔ. I de i n tu swĩi dandankuru nge kilo tian saka.

⁵ Ma Yosue u tɔn be sɔɔwa u nɛɛ, i tii dɛɛrasio domi sia Yinni Gusunɔ u koo sɔm maamaakiginu ko bɛɛn suunu sɔɔ.

⁶ U maa yāku kowobu sɔɔwa bu woodan kpakoro te suo bu swaa wɔri bu tɔn be gbiiya. Ma ba kua nge mɛ u bu sɔɔwa. ⁷ Yen biru Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, saa gisɔn di, kon de a n yiiko mɔ Isireliba kpuron nɔni sɔɔ, kpa ba n yɛ ma na wāa ka wunɛ nge mɛ na raa wāa ka Mɔwisi. ⁸ Kaa yāku kowo be ba woodan kpakororu sɔɔwa sɔ a nɛɛ, bā n tura Yuudenin daaro bu nim duo bu yɔra mɛn gooro.

⁹ Ma Yosue u Isireliba sɔɔwa u nɛɛ, i susima mini kpa i Gusunɔ bɛɛn Yinnin gari nɔ. ¹⁰⁻¹¹ I n wa Gusunɔ Yinni wason kpakororu ta bɛɛ gbiiye ta Yuudeni duo, i ko i n yɛ ma Gusunɔ u wāa bɛɛn suunu sɔɔ. U koo maa Kananiba ka Hetiba ka Hefiba ka Feresiba ka Girigasiba ka Amoreba ka Yebusiba gira bɛɛn wuswaan di. ¹² I tɔn durɔbu gabu gɔsio tɛ Isireliban bweseru baateren di tia tia, sɔmburu garun sɔ. ¹³ Yāku kowo be ba Gusunɔ, tem kpuron Yinnin woodan kpakororu sɔɔwa, bā n ben naasu kpɛɛ Yuudenin daaro, nim mɛ, mu koo burana. Mɛ mu wee, kpa mu guna ko.

¹⁴ Ma tɔn be, ba yara ben kunun di bu ka Yuudeni tɔbura. Yāku kowo be, ba gbia wuswaa. ¹⁵ Saa ye, gɛɛbun saawa. Saa ye sɔra daa ten nim mu ra n yiba mu n tɛrie sere ka ten guruɔ. Ye yāku kowo ben naasu daa ten nim baba, ¹⁶ yera mu burana mu guna kua sarun di wuu ge ba mɔ Adamun berao. Wuu ge, ga wāawa Saatanin bokuɔ. Ma nim mɛ mu daamo nim wɔku bɔruguu gia mu doona mam mam. Saa yera tɔn be, ba tɔbura Yerikon deedeeru.

¹⁷ Be kpuro ba ka tɔbura ba kpa, yāku kowo be, ba yōwa sim sim daa te sɔɔ mi ba naasu kpɛɛ nim ka burana mi.

Isireliba ba kpenu wɔkura yiru

sɔnna seedan sɔ

4

¹ Saa ye tɔn be kpuro ba Yuudenin tɔbura ba kpa, yera Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, ² i durɔbu wɔkura yiru gɔsio bɛɛn bweseru baatere sɔɔ tɔn tia tia. ³ I bu sɔɔwa bu kpenu wɔkura yiru sua Yuudenin tora minin di, mi yāku kowoba yōra sim sim mi, kpa i ka da i yi mi i ko bɛɛn sansani gira i kpuna yoka ye.

⁴ Ma Yosue u durɔbu wɔkura yiru ye soka be u gɔsa Isireliba sɔɔ, ⁵ u bu sɔɔwa u nɛɛ, i gɔsiro Gusunɔ bɛɛn Yinnin kpakoro ten mi, Yuudenin daarun tora sɔɔ, kpa bɛɛn baawure u da u kperu sua u seru sɔndima kpa nu n sãa wɔkura yiru nge mɛ bɛɛ Isireliban bwesenun geera nɛ. ⁶ Kpa nu n sãa seeda ye ya koo sun yaayasia ye ya koora mini. Bɛɛn bibu bā n sun bikia sɔɔ teeru, mba kpee nin tubusianu, ⁷ kpa su bu sɔ ma Yuudenin daarun nim mu kokubu yōra Yinni Gusunɔn kpakororun wuswaaɔ sanam mɛ ba ka tu tɔburɔ. Kpee nini nu ko n sãa yen seeda bɛɛ Isireliban sɔ sere ka baadommaaɔ.

⁸ Ma ba kua nge mɛ Yosue u bu sɔɔwa. Ba kpenu wɔkura yiru sua Yuudenin tora sɔɔn di nge mɛ ben bweserun geera nɛ, ba ka da ba yi yam mi ba ben sansani gira dɔma te, nge mɛ Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa. ⁹ Yosue u maa kpenu wɔkura yiru ganu sua

u sɔnna Yuudenin tora sɔɔ mi yāku kowo be, ba yōra. Nu maa wāa mi sere ka gisɔn gisɔ.

¹⁰ Yāku kowo be, ba yōra Yuudenin tora sɔɔ, sere ye Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u tɔmbu sɔ kpuro ya ka koorɔ. N deema mɛya Mɔwisi u raa maa Yosue yiire. Ma tɔn be, ba kua bara bara ba tɔbura.

¹¹ Ye tɔn be kpuro ba tɔbura ba kpa, saa yera be ba kpakoro te sɔɔwa ba maa tɔbura, ma ba besira ba da tɔn ben wuswaaɔ. ¹² N deema Rubeniba ka Gadiba ka sere Manaseban sukum ba tɔbura ka ben tabu yānu Isireli be ba tien wuswaaɔ nge mɛ Mɔwisi u raa bu sɔɔwa bu ko. ¹³ Ben geera sāawa nɔrɔbun suba weerun (40.000) saka be ba tɔbura Yinni Gusunɔn wuswaaɔ ba da wɔwaa Yerikon bɔkuɔ ka ben tabu sɔɔru. ¹⁴ Tɔɔ tera Yinni Gusunɔ u Yosue wɔlle sua Isireliba kpuron wuswaaɔ ma ba nɔn nasia win wāarun tɔru kpuro sɔɔ nge mɛ ba raa Mɔwisi nasie.

¹⁵ Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, ¹⁶ a yāku kowo be ba woodan kpakoro te sɔɔwa sɔɔwɔ bu yario Yuudenin toran di bu da guruɔ.

¹⁷ Ma Yosue u bu sɔɔwa mɛ. ¹⁸ Saa yè sɔɔ yāku kowo be, ba yara daa ten min di, ye ben naasu maka guruɔ, saa yera daa ten nim mɛ, mu wura mɛn ayerɔ mu yiba mu terie sere ka ten guruɔ nge yellu. ¹⁹ Ben wɔɔn suru gbiikoon sɔɔ wɔkuruse, yera tɔn be, ba Yuudenin tɔbura. Ma ba ben sansani gira Giligaliɔ, Yerikon sɔɔ yari yeru gia.

²⁰ Kpenu wɔkura yiru ye ba gurama Yuudenin daa tora yen di, Giligali miya Yosue u nu sɔnna.

²¹ Ma u Isireliba sɔɔwa u nɛɛ, bɛɛn bibu bà n bɛɛ bikia sɔɔ teeru ba nɛɛ, mba kpee ninin tubusianu,

²² kpa i bu tubusia nge mɛ bɛɛɛ Isireliba sa ka

Yuudenin yeni tɔbura yen gbeba, ²³ i neɛ, Gusunɔ beɛɛn Yinniwa u yen nim gberasia beɛɛn wuswaaɔ sere sa ka tɔbura sa kpa, nge me u nim wɔku ge ba mɔ Naa yari kua. ²⁴ Kpa handunian tɔmbu kpuro bu ka gia ma win dam mu kpɔ, kpa sa n nɔn nasie sere ka baadommaɔ.

5

¹ Saa ye sɔɔ, Amɔreban sinam be ba wɔa Yuudenin sɔɔ duu yeru gia ka Kananigii be ba wɔa nim wɔku ge ba mɔ Mɛditeranɛn bera gia, be kpuro ba nua ma Yinni Gusunɔ u Yuudenin nim gberasia Isireliban wuswaaɔ sere ba ka tɔbura ba kpa. Yera ba nanda ma ben toronu kara Isireli ben sɔ.

Ba Isireliba bango kua

Giligaliɔ

² Sanam me sɔɔra Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u neɛ, a wobunu koowo ka kpenu kpa a Isireli be kpuro bango ko be ba mara gbaburɔ.

³ Ma Yosue u kua nge me Yinni Gusunɔ u gerua, u Isireliba bango ye kua guuru garun mi, ma ba tu soka Bangon kperu. ⁴⁻⁵ N deema be ba yarima Egibitin di mi, be kpurowa ba bango sɔa. Adama be ba mara gbaburɔ, ba n ben goo bango kue. Ma ben tɔn durɔ be ba tabu toobun saka tura ba ka yara Egibitin di mi, be kpuro ba gu gbaburɔ swaa sɔɔ sanam me ba wee. ⁶ Domi Isireliba ba sɔa wɔɔ weeru gbaburu mi, ma ben tabu durɔ be ba raa bango sɔa, ba kam kua, yɛn sɔ ba n Yinni Gusunɔn gere mem nɔɔwe. Ma u gerua ka bɔri u neɛ, ba n koo maa tem me wa me mu tim ka bom yiba, me u ben baababa nɔɔ mwɛɛru kua. ⁷ Ben bii be Yinni

Gusunɔ u seeya ben ayenɔ, beya Yosue u bango kua, domi ba n̄ daa bu bango kue swaaɔ. ⁸ Saa ye ba tɔn be bango kua, ba sina sansaniɔ sɛɛ sere ben boo u ka kpa. ⁹ Yera Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, gisɔra na bɛɛ seku te wunari te i raa mɔ saa ye i sãa yobu Egibitiɔ.

Yen sɔna ba yam mi sokumɔ Giligali sere ka giso. Yĩsi ten tubusiana, ba wuna.

Ba Gɔɔ sararibun

tɔɔ bakaru di

¹⁰ Isireliba ba sina ben sansaniɔ Giligali mi, ye ya wãa wɔwaa Yerikon bɔkuɔ. Ma ba Gɔɔ sararibun tɔɔ bakaru di surun sɔɔ wɔkura nnɛsen yoka. ¹¹ Tɔɔ baka ten sisira ba tem mɛn dĩanu dibu torua. Ba dobi sɔnwa ba tema, ba maa pɛɛ di ye ba kun seeyatia doke. ¹² Dɔma tera manna ya yɔra ma ba Kananin tem min dĩanu dim torua wɔɔ ge.

Yosue ka durɔ

wi u takobi nɛni

¹³ Ye Yosue u Yeriko turuku kua, subaru sɔɔ u durɔ goo wa u yɔ win wuswaaɔ u takobi womɛ u nɛni. Yera u susi durɔ win mi, u nɛɛ, wunɛ bɛɛgiiwa? Nge wɛrɔwa a sãa.

¹⁴ Durɔ wi, u wisa u nɛɛ, aawo, na n̄ yen goo. Na sãawa Yinni Gusunɔn tabu kowobun wirugii. Yen sɔna na na wunen mi tɛ.

Ye Yosue u nua mɛ, ma u kpuna u wuswaa tem girari, u nɛɛ, yinni, na sãawa wunen bɔɔ, mba a kĩ a man sɔ.

¹⁵ Tabu kowobun wirugii wi, u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, a wunen salubata poto, domi yam mi a yɔ mi, Gusunɔ u wãa mi.

Ma Yosue u kua mɛ.

*Isireliba ba Yeriko kpeerasia***6**

¹ Yerikogibu ba ben wuun gbārarun gamboba bəri, ba dāa sēsiki, Isireliba bu ku ka du. Goo kun duō mi, goo kun maa yariō min di. ² Ma Yinni Gusunō u Yosue sōwa u nēē, wee, na nun Yeriko nōmu beria ka yen sunō ka yen tabu durō damgibu. ³ Wunē ka wunen tabu durōbu kpuro i n da sī sī i ka wuu ge sikerena nōn teeru tōru baatere sere n ka ko sō nōba tia. ⁴ Yāku kowobu nōba yiru ba ko n Yinni Gusunōn woodan kpakororu gbiiye ba n yaa kabi neni. Sō nōba yiruse i ko wuu ge sikerenawa nōn nōba yiru kpa yāku kowo be, ba n kabi yi soomō. ⁵ Bā n kabi yi so ba gawa, ma i yin swīi nua, tambu kpuro bu tabun kuuki koowo. Saa yera wuu gen gbāraru ta koo wōruma, kpa baawure u du deedeeru mi u yōn di.

⁶ Ma Yosue Nunin bii u yāku kowobu soka u bu sōwa u nēē, bu Yinni Gusunōn woodan kpakororu suo bu senu sōndi kpa ben nōba yiru bu kabi sua bu woodan kpakoro te gbiiya.

⁷ Yera u win tambu sōwa u nēē, i seewo i sī sī i n ka wuu ge sikerenamō, kpa tabu kowobu gabu ba n woodan kpakoro te gbiiye.

⁸⁻⁹ Ye Yosue u ka tōn be gari yi kua u kpa, ma ba swaa wōri. Tabu kowo be, ba gbia, ma yāku kowo be ba kabi neni ba swaa wōri ba kabi yi soomō. Ma ba ka bu woodan kpakoro te swīi biruō. Tabu kowo be ba maa tie, ba kpakoro te swīi. Saa ye be kpuro ba sīimō ba wuu ge sikerenamō, yāku kowo be, ba ben kabi soomō. ¹⁰ N deema Yosue u raa tōn be yiire bu ku gbāra, bu ku wōki, bu ku mam de gari gēē yi

yari ben n̄sun di, sere t̄s̄o te u koo bu s̄ bu kuuki ko. T̄s̄o tera ba koo kuuki ko. ¹¹ Yera ba ka woodan kpakoro te wuu ge sikerena n̄n teeru. Ma ba wura ben sansanīo sere maa sisiru.

¹² Yosue u seewa buru buru yellu ma ȳaku kowobu ba woodan kpakoro te sua. ¹³ Ben n̄ɔba yiru be ba k̄bi n̄ni, ba swaa w̄ri ba s̄im̄o ten wuswaā. Tabu kowobu gabu ba bu gb̄iye ba tabu ȳanu b̄ki. Ma gabu ba kpakoro te sw̄i birūo, saa ye be kpuro ba s̄im̄o ma ȳaku kowo be, ba k̄bi yi soom̄o. ¹⁴ S̄o yiruse ba wuu ge sikerena n̄n teeru ma ba wura ben sansanīo. Nge m̄ya ba kua sere n ka kua s̄o n̄ɔba tia. ¹⁵ Ye n kua s̄o n̄ɔba yiruse, ma ba seewa buru buru yam s̄areru ba wuu ge sikerena n̄n n̄ɔba yiru. T̄s̄o te t̄nawa ba gu sikerena n̄n n̄ɔba yiru. ¹⁶ N̄n n̄ɔba yiruse te, saa ye ȳaku kowo be, ba k̄bi yi so, yera Yosue u t̄n be s̄ɔwa u n̄e, i kuuki koowo. Domi Yinni Gusun̄o u b̄e wuu ge n̄mu b̄eria. ¹⁷ I n̄ ko i ko i kun wuu ge ka ye ya w̄a ge s̄o kpuro kpeerasie. Ya ko n s̄awa nge ȳaku d̄o mwaararugiru Yinni Gusun̄n s̄. Adama i ko i Rahabu, kur̄o tan̄o w̄i, ka wigii be ba w̄a win dir̄o deri, ȳen s̄o u t̄n be sa raa ḡra mi berua. ¹⁸ I n t̄i s̄e ka ḡa ni Yinni Gusun̄o u n̄e, i kpeerasia. Domi i n nu sua, b̄e Isireliba sa ko n̄ni sw̄aru wa kpa su kam ko. ¹⁹ Adama ye n s̄a sii geesu ka wura, ka sii gandu ka sere sii w̄kusu, ye kpurowa i ko Yinni Gusun̄o gura i yiya win arumanin beru yer̄o.

²⁰ Ye ȳaku kowobu ba ben k̄bi so, t̄n be, ba yin sw̄i nua ma ba kuuki kua. Yera wuu gen gb̄arara w̄ruma. Ma ben baawure u dua deedeeru mi u ȳn di. Ma ba wuu ge mwa. ²¹ Ma ba ye ya w̄a ge s̄o

kpuro go mam mam ka takobi, tən durəbu ka tən kurəbu, bibu ka bukurobu, ka yaa sabenu kpuro.

Yosue u Rahabu ka wigibu

faaba kua

²² N deema Yosue u raa durəbu yiru be ba tem mən saria mɛɛrim da sɔɔwa u nɛɛ, bu doo kurə win dirə kpa bu wi ka wigibu kpuro yarama nge mɛ ba raa yen nɔɔ mwɛɛru kua ka bɔri.

²³ Ma durə be, ba dua ba Rahabu yarama ka win baa ka win mero ka win sesubu, win mero bisibu kpuro gesi, ba ka bu da Isireliban sansanin biruɔ.

²⁴ Yen biruwa ba wuu ge dɔɔ soka ka baayere kpuro ye ya waa wuu ge sɔɔ ma n kun mɔ ye n sãa sii geesu, ka wura, ka sii gandu ka sere sii wɔkusu. Yera ba doke Yinni Gusunən sãa yerun arumanin беру yerɔ. ²⁵ Yosue u Rahabu, kurə tanɔ wi faaba kua ka win mero bisibu kpuro. Ma ba waa ka Isireliba sannu sere ka gisɔ yèn sɔ u Yosuen tɔmbu berua be u gɔra bu Yerikon saria mɛɛri.

²⁶ Yen biruwa Yosue u bɔrua u nɛɛ, baawure wi u seewa u Yeriko bana kpam, u koo ko bɔruo Yinni Gusunən wuswaaɔ. U n kpɛɛkpɛɛku suramɔ, win bii gbiikoowa u koo gbi. U n maa bana wiru go u gamboba dokemɔ, kpa win bii dɔako u gbi.

²⁷ Ma Yinni Gusunɔ u waa ka Yosue ma u yĩsiru yara tem mɛ kpuro sɔɔ.

Akanin durum ka win gɔɔ

7

¹ Adama Isireliba ba kua naane sarirugibu gāa ni Yinni Gusunɔ u nɛɛ, bu kpeerasia mam mam Yerikoɔn sɔ. Domi Akani u gāanu sua min di, ma Yinni Gusunɔ u ka Isireliba mɔru kua. Akani wi, u sãawa Kaamin bii. U maa sãa Sabidin debubu ka sere maa Serakin sikadobu Yudan bweseru sɔɔ.

² Yera Yosue u tɔmbu gɔra Yerikon di Ayiɔ, ye ya wãa Beti Afenin bɔkuɔ, Betelin sɔɔ yari yeru gia. U bu sɔɔwa u nɛɛ, i doo i tem mɛn saria mɛɛri. Ma ba da ba Ayin saria mɛɛra. ³ Ye ba wurama Yosuen mi, ba nɛɛ, wuu ge, ga n̄ tura ge tɔmbu kpuro ba koo daawa. A de tɔmbu nɔrɔbun suba yiru (2.000), n̄ kun mɛ ita bu da bu Ayi wɔri, a ku tɔmbu kpuro wahala doke. Domi wuu gen tɔmbu ba n̄ dabi.

⁴ Ma tɔmbu nɔrɔbun suba itan (3.000) saka ba swaa wɔri ba da mi, adama ba Ayin tɔmbu kpɔna ba duki gɔsirama. ⁵ Ayigibu ba bu naa swĩ saa wuu gen duu yerun di sere Sebarimuɔ, ma ba Isireliban tɔnu tena ka nɔɔba tia go sanam mɛ ba duki mɔ ba wee. Yeya n dera Isireliba ba nanda, ba mwia kpɔna.

⁶ Yosue ka Isireliban guro gurobu ba ben yabenu nɛnua ba karana ba tii tua wisi wirɔ nuku sankiranun sɔ, ma ba wiru tem girari Yinni Gusunɔn woodan kpakoro ten wuswaaɔ sere sɔɔ ka kpa. ⁷ Yosue u nɛɛ, kuku, Yinni Gusunɔ, mban sɔna a dera sa Yuudenin tɔbura ma a sun Amɔreba nɔmu bɛria bu sun go. Sã n daa yɛ mɛ, sa n sinɛ Yuudenin guru giɔ. ⁸ Yinni, mba kon gere. Wee, Isireliba ba ben yibereba nasia ba biruku yira wura. ⁹ Domi Kananiba ka tem mɛn tɔmbu kpuro ba koo ye nɔ kpa bu sun koro bure bu bɛsɛn yĩsiru wuna

handunian di. Amōna kaa ko wunen yīsi baka te, ta kun ka gu.

¹⁰ Yera Yinni Gusunō u Yosue sōwa u nēē, a seewo. Mban sōna a wunen wuswaa tem girari mēsum. ¹¹ Isireliba ba durum kuawa. Ba nēn wooda sara ye na bu wē. Ba gāanu sua ni na nēē bu kpeerasia. Ba nu gbēna ba doke ben tiin yānu sō ba berua. ¹² Yen sōna ba n̄ kpē bu yōra bu ben yiberēba ma. Ma ba biruku yira wura. Domi tē ba sāawa be ba koo kpeerasia. I kun gāa ni wunē bēen suunu sōn di, na n̄ kpē na n̄ maa wāa ka bēē. ¹³ A seewo a tōn be sōoru koosia kpa bu tii dēerasia sian sō, domi nē Gusunō, be Isireliban Yinni, na nēē, ba gāanu nēni ni na nēē bu kpeerasia. Yen sō, ba n̄ kpē bu yōra bu ben yiberēba ma, ma n̄ kun mō ba nu wuna ben suunu sōn di. ¹⁴ Yen sōna sia bururu bēen bwesenu kpuro nu koo na nu sara nēn wuswaaā tia tia. Bwese te na gōsa, ten kāasi kpuro yi koo na yi sara tia tia. Bwese kāasa ye na gōsa, yen yēnusu kpurowa su koo na su sara tia tia. Yēnu ge na gōsa, gen tōn durōbu kpurowa ba koo na bu sara tia tia. ¹⁵ Sanam mē, kpa n̄ gōsi wi u gāa ni sua kpa i n̄n̄ dō mēni, wi ka win ye u mō kpuro yēn sō u nēn wooda sara, ma u dera Isireliba ba sekuru wa.

¹⁶ Yen sisiru Yosue u seewa buru buru yellu u dera Isireliban bwesenu nu na nu sara Gusunōn wuswaaā tia tia. Ma Yinni Gusunō u Yudan bweseru gōsa. ¹⁷ Ma Yosue u dera Yudan bweserun kāasi yi na yi sara tia tia, ma Yinni Gusunō u Serakin kāasa gōsa. Ma u dera win kāasan yēnusu kpuro su na su sara tia tia. Ma Yinni Gusunō u Sabidin yēnu gōsa. ¹⁸ Ma u dera Sabidin yēnun tōn durōbu kpuro ba na ba sara tia tia. Ma Yinni Gusunō u

Akani gɔsa wi u sãa Kaamin bii, ka Sabidin debubu, ka Serakin sikadobu Yudan bweseru sɔɔ. ¹⁹ Yosue u Akani sɔɔwa u nɛɛ, nɛn bii, a Gusunɔ Isireliban Yinni bɛɛɛ wɛɛyɔ, kpa a gem gere. A man sɔɔwɔ ye a kua. A ku man yen gaa berua.

²⁰ Akani u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, geema, na Gusunɔ Isireliban Yinni tora. Ye na kua wee. ²¹ Ye sa tabu di sa mwa sɔɔ, na yabe buraru garu wa te ba kua Babiloniɔ ka sii geesun gobi goobu (200) ka wura dɛka yɛn bunum ka kilon bɔnu nɛ. Na ye binɛ kua ma na sua na sikua nɛn kurɔ, sii gee siya su wãa ten temɔ.

²² Yande Yosue u tɔmbu gɔra ba duki da Akanin kuru mi, ba deema wee, gãa ni kpuro nu berua kuu te sɔɔ. Ma sii gee si, su wãa nin temɔ. ²³ Ba ni kpuro suama kuu ten min di ba ka da Yosue ka Isireliba kpuron mi, ba yi Yinni Gusunɔn woodan kpakororun wuswaaɔ. ²⁴ Yosue ka Isireliba kpuro ba Akani Serakin sikadobu sua ka gãa ni u gura, ka win bibu ka win yaa sabenu ka win kuu te, ka sere win ye u mɔ kpuro gesi, ba ka da sere Akɔɔn wɔwaaɔ. ²⁵ Ma Yosue u nùn sɔɔwa u nɛɛ, mban sɔna a dera sa wahala yeni wa. Yinni Gusunɔ u koo maa de a wahala wa gisɔ.

Ma Isireliba kpuro ba wi ka win tɔmbu kpenu kasuka. Ma ba bu dɔɔ mɛni ka win ye u mɔ kpuro sannu. ²⁶ Ma ba kpenu gura ba nin takanu kua ben wɔllo te ta wãa mi sere ka gisɔ. Ye kpuron sɔna ba yam mi sokumɔ Akɔɔn wɔwa sere ka gisɔn gisɔ. Yĩsi ten tubusiana, nɔni swãarun wɔwa.

Saa yera Yinni Gusunɔn mɔru ya sure.

Isireliba ba Ayigibu kamia

8

¹ Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, a ku nanda, a seewo a tabu durɔbu kpuro sua kpa i Ayi wɔri. Domi na bɛɛ yen sunɔ ka win tɔmbu ka win wuu ka gen baru kpaanu kpuro nɔmu bɛria. ² Kaa bu kpeerasiawa nge mɛ a Yerikogibu ka ben sunɔ kua. Kpa i ben ye ba mɔ ka ben yaa sabenu mwɛɛri, ye kpuro yu ko bɛɛgia. Yen sɔ, i n da, bɛɛn gaba koo kukewa wuu gen biruɔ, ba n bu yɔɔru bwɛɛye.

³⁻⁴ Ma Yosue u seewa u ka Ayi wɔri ka win tabu durɔbu kpuro. Yera be sɔɔ, u nɔrɔbun suba tɛna (30.000) gɔsa u bu sɔɔwa u nɛɛ, i doo i kuke wuu gen biruɔ wɔkuru, adama i kun ka bu toma kpa i n yɔ mi, i n sɔɔru sɔa. ⁵ Nɛ ka maa tabu kowo be ba tie, sa ko wuu ge susi. Bɔ n sun wɔrim wee, kpa su duki gɔsirama nge yellu. ⁶ Kpa bu sun naa gira. Mɛya sa ko ka bu yara wuun di mam mam. Domi ba koo nɛɛ, sa duki mɔwa nge mɛ sa raa kua yellu ben wuswaaɔ. Kpa bu sun naa swɛi. ⁷ Saa yera, bɛɛ be i kukua mi, i ko yarima i wuu ge wɔri, i gu mwa. Yinni Gusunɔwa u koo bɛɛ gu nɔmu bɛria. ⁸ Wee, na bɛɛ wooda wɛɛmɔ. Sanam mɛ i gu mwa i kpa, i gu dɔɔ sɔreo, nge mɛ Yinni Gusunɔ u gerua.

⁹ Ma Yosue u dera ba da ba kukua Ayi ka Betelin baa sɔɔ, Ayin sɔɔ duu yeru gia. Adama win tii ka tɔn be ba tie ba kpuna sansaniɔ wɔku te.

¹⁰ Ye n kua buru buru yellu, u seewa u win tabu kowobu mɛɛra mɛɛra ma wi ka Isireliban guro gurobu ba bu kpaa ba ka da Ayi gia. ¹¹ Yosue ka win tabu kowo be, ba Ayi susi. Sanam mɛ ba tura yen deedeeru, yera ba ben sansani gira sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. N deema wɔwa gaa wɔa be ka Ayin baa sɔɔ. ¹² Yosue u maa dera tabu durɔbu nɔrɔbun suba

nɔɔbu (5.000) ya da ya kukua Beteli ka Ayin baa sɔɔ, sɔɔ duu yeru gia. ¹³ Isireli be ba tie, ba ben sansani gira sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. Ma ben gaba maa da ba kukua Ayin sɔɔ duu yeru gia. Adama Yosuen tii u da u kpunawa wɔwa yen mi, wɔku te. ¹⁴ Ye n kua buru buru yellu, yera Ayin sunɔ u Isireliba wa. Ma wi ka win tabu kowobu ba seewa ka sendaru bu ka Isireliba wɔri Yuudenin wɔwa mi, mi ba raa bu kamia. Adama ba n yɛ ma Isireliban sukum mu kukua wuun biruɔ. ¹⁵ Ye Yosue ka win tɔmbu ba bu wa, yera ba bwisi kua ba duki yakura ba swaa mwa ye ya dɔɔ gɓaburu gia. ¹⁶ Ma ba Ayin tɔn durɔbu kpuro soka. Yera ba yara ba bu naa gira sere mi n toma wuun di. ¹⁷ Tɔn durɔ goo kun maa tiare Ayi ka Betelin wuu si sɔɔ. Ba wuu ge deriwa ba n kenua ba Isireliba naa gira. ¹⁸ Ma Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, a wunen yaasa ye a neni mi tɔiyɔ Ayi gia, domi kon nun wuu ge nɔmu beria.

Ma Yosue u win yaasa ye tɔi mi. ¹⁹ Saa yera tɔn be ba kukua mi, ba yara saa ben kuku yerun di ba wuu ge wɔri. Ye ba gu mwa ba kpa, ma ba yande gu dɔɔ sɔre.

²⁰⁻²¹ Ye Ayigibu ba biru sɔira, yera ba wa wee, dɔɔ wiira ta ben wuu wukiri ta wɔllu girari. Ma ba deema ba n maa kpɛ bu gam susi bu ka tii faaba ko. Saa yera Yosue ka Isireli be ba raa duki mɔ ba dɔɔ gɓaburu gia mi, ba wa ma begibu ba wuu ge dɔɔ sɔre, yera ba gɔsiram ba Ayigii be wɔri. ²² Sanam mɛya Isirelin tabu kowo be ba raa wuu ge dɔɔ mɛni mi, ba yara min di ba gen tabu kowo be mara. Ma ba bu suunu doke sere ba n yɛ mi ba koo da. Ba bu mwɛɛra ba go go kpuro. Ben goo kun bu kisirari, ²³ ma n kun mɔ ben sunɔ wi ba mwa wasiru ba ka

da Yosuen mi. ²⁴ Ye Isireliba ba ben yiberɛ be mwa ba go go ghaburu mi, mi ba bu naa swĩi, yera ba maa gəsirama Ayio ba tən be ba tie go go. ²⁵ Tən be ba go dōma te, kurəbu ka durəbu, ba sāawa nərəbun suba wəkura yiru (12.000). ²⁶ Saa ye ba taa bi m̀ Yosue u win yaasa ye wuu ge t̃iwa sere ba ka gen tambu kpuro go mam mam. ²⁷ Isireliba ba Ayigibun yaa sabenu gura ka ben arumani kpuro, nge m̃ Yinni Gusunə u Yosue s̃ōwa. ²⁸ Ma Yosue u wuu ge d̃ō soka ma ga kua bansu sere ka gisən gis̃. ²⁹ Saa yera u dera ba Ayin sunə wi soora doke ba bw̃ ba deri saa bururun di sere s̃ō ka kpa. Yoka u dera ba win goru bw̃ɛya ba k̃ wuu gen duu yer̃. Ma ba tu kpenu s̃siki. Kpee ni, nu wāa mi sere ka gisən gis̃.

Yosue u Isireliba

Yinni Gusunən wooda garia

guu te ba m̀ Ebalio

³⁰ Yeniban biru Yosue u Gusunə, Isireliban Yinni yāku yeru bania guu te ba m̀ Ebalin w̃llo. ³¹ U yāku yee te banawa nge m̃ M̃wisi, Yinni Gusunən s̃m kowo u Isireliba s̃ōwa ye u yorua woodaban tireru s̃ō. U ñɛɛ, bu Yinni Gusunə yāku yeru kuo ka kpee ni ba ñ d̃ake. Ye ba tu bana ba kpa ma ba yāku d̃ō mwaararuginu ka siarabun yākunu kua mi. ³² Isireliba kpuron wuswaa Yosue u wure u wooda yorua ye M̃wisi u raa yorua. ³³ Isireliba kpuro ka ben wirugibu ka ben siri kowobu ka ben guro gurobu ka sere be ba s̃a s̃obu kpuro ba ỹ ba ka Yinni Gusunən woodan kpakoro te d̃esire. Ben gabu ba ỹ guu te ba m̀ Garisimun bera gia, gabu maa guu te ba m̀ Ebalin bera gia. Ma be kpuro ba

yāku kowobu Lefi be ba woodan kpakoro te sɔɔwa wuswaa kisi. Domi mɛya Mɔwisi u bu sɔɔwa bu ko saa ye ba koo bu domaru kua. ³⁴ Yen biru Yosue u bu wooda ye garia sere ka ye ya bɔri ka domarun gari mɔ, nge mɛ Mɔwisi u yorua yen tireru sɔɔ. ³⁵ Ye kpurowa u gara Isireliban wuswaaa, tɔn durɔbu ka tɔn kurɔbu ka bibu ka sere maa sɔbu be ba wāa ben suunu sɔɔ. Baa yen tia, u n̄ bure.

Isireliba ba ka Gabaonigibu

arukawani bɔkua

9

¹⁻² Sinam be ba wāa sɔɔ duu yeru gia, guunun bera gia ka nim wɔku ge ba mɔ Mɛditeranɛ gia n ka da Libanin tem bera gia, ba nua ma Isireliba ba Yerikogibu ka Ayigibu kamia. Yera ba nɔɔ tia kua bu ka Isireliba ka ben wirugii Yosue wɔrima. Bwese ninin sinamba, Hɛtiba ka Amɔreba ka Kananiba ka Feresiba ka Hefiba ka Yebusiba.

³ Adama ye Gabaonigibu be ba sāa Hefiba ba maa nua ye Yosue u Yerikogibu ka Ayigibu kua, ⁴⁻⁵ yera ba swaa kasu bu ka tii dwe. Ma ba dīanu kusenu kua ba doke saaki tɔkɔnu sɔɔ, ma ba maa gɔni bɔɔ tɔkɔnu sua m̄ sɔɔ ba ra tam doke ka sere maa pɛɛ gbebi yi yi bukusa kua, ma ba ye kpuro ben ketɛkunu sɔbi. Ma ben tii ba yāa tɔkɔnu ka bara tɔkɔnu doke. ⁶ Ma ba da ba Yosue ka Isireliba deema Giligaliɔ ba nɛɛ, saa tontonden diya sa wee su ka bɛɛ arukawani bɔke.

⁷ Ma Isireliba ba bu wisa ba nɛɛ, sɔrɔkudo i wāawa bɛsɛn turuku mini, sa n̄ kpɛ su ka bɛɛ arukawani bɔke.

⁸ Ma ba Yosue wisa ba nɛɛ, sa wura su ko wunen sɔm kowobu.

Ma Yosue u bu bikia u nɛɛ, man diya i wee. Bwese terà i sãa.

⁹ Ma ba nùn wisa ba nɛɛ, bɛɛ wunen bwãabu sa weewa saa tontonden di yèn sɔ sa Gusunɔ wunen Yinnin baaru nua ka maamaaki ye u kua Egibitiɔ, ¹⁰ ka nge mɛ u Amɔreban sinambu yiru ye kua, be ba wãa Yuudenin sɔɔ yari yeru gia. Beya Sihoni, Hesibonin sunɔ, ka Ogu, Basanin sunɔ wi u wãa Asitarɔtuɔ. ¹¹ Ye sa maa seewa bɛɛn wuun bukurobu ka be ba tie ba sun kirɔ kua ba nɛɛ, su dīanu kusenu koowo swaan sɔ kpa su na su bɛɛ deema su bɛɛ bikia i ka sun arukawani bɔke kpa sa n bɛɛ sãamɔ. ¹² Bɛɛn tii i wa nge mɛ bɛɛn pɛɛ ye, ya gbere ya bukusa sãa. Sanam mɛ sa seewa yɛnun di, ya sãawa pɛɛ suma. ¹³ I maa bɛɛn gɔni mɛɛrio yi sɔɔ sa tam doke. Yi raa sãawa gɔni kpɛɛ, wee tɛ yi gɛɛkire. Mɛya maa bɛɛn baranu ka yãa ni sa doke, nu gɛɛkira swaa sɔɔ gɔbabu ten dɛɛbun sɔ.

¹⁴ Adama Isireliba ba n Yinni Gusunɔ bikie bu nɔ ù n kī bu ka bu arukawani bɔke. Ma ba sibun dīa kuse ni mura ba di. ¹⁵ Ma Yosue u ka bu nɔɔ tia kua, ba arukawani bɔkua ba n ka wãasine alafia sɔɔ. Ma Isireliban bukurobu ba wura ka bɔri ma ba koo ben arukawani ye yibia.

¹⁶ Yen sɔɔ itasera Isireliba ba nua ma tɔn ben wusu wãawa ben turuku mi. ¹⁷ Ma ba seewa ba wuu si mɛɛrim da. Ba siawa sɔɔ yiru, itase ma ba tura mi. Wuu siya, Gabaoni, ka Kefira ka Berɔtu ka Yarimun wuu. ¹⁸ Adama ba n bu go yèn sɔ ben bukuroba ka bu arukawani bɔkua kɔ, ma ba koo bu deri alafia sɔɔ. Ma ba ye bɔrua ka Gusunɔ ben Yinnin yīsiru. Ka mɛ, be Isireli be, ba ka ben bukuro

be wāki. ¹⁹ Ma bukuro be, ba wisa ba nēē, sa n̄ kpē su t̄n be n̄ni s̄, domi sa ka bu arukawani b̄kua k̄. Sa b̄r̄ua ka Yinni Gusun̄n ȳsir̄u ma sa n̄ bu ḡānu kuammē. ²⁰ Tilasiwa su ka bu deri. Ma n̄ kun mē, sa ko Yinni Gusun̄n m̄ru seeya. ²¹ Yen s̄, wee ye sa ko bu kua. Ba ko n̄ da sun d̄ā kasuewa kpa ba n̄ da sun nim takirie.

²² Ma Yosue u Gabaonigii be kpuro sokusia. Ye ba tunuma u bu bikia u nēē, mbañ s̄na i sun weesu kua, i nēē, i weewa tontonden di. Ma sa deema i w̄ā bes̄en turuku. ²³ Tē i kua b̄r̄urobu b̄ēē kpuro. I ko i n̄ s̄āwa bes̄en yobu, kpa i n̄ da nim takiri, i d̄ā kasu bes̄en Yinnin s̄ā yerun s̄.

²⁴ Ma Gabaonigii be, ba nēē, wee ȳn s̄ sa kua mē. Sa nua ma Gusun̄ wun̄en Yinni u win s̄m kowo M̄wisi wooda w̄ē u b̄ēē tem mē kpuro w̄ē kpa i m̄n t̄mbu kpuro go be i ka gesi yinna kpuro. Yen s̄na sa ka bes̄en w̄āru nanda. ²⁵ Tē, wee sa w̄ā wun̄en n̄mu. A ka sun koowo nge mē n̄ weenē.

²⁶ Ma Yosue u n̄ wure Isireliba bu bu go. ²⁷ Adama u bu sure ba n̄ da d̄ā kasu kpa bu nim takiri Isireliban s̄ ka ben ȳākun̄un s̄ yam mi Yinni Gusun̄ u koo ra ḡsi bu n̄n s̄. Sere ka gis̄n gis̄ Gabaonigibun bibun bwese tera, ta s̄mbu te m̄.

Isireliba ba Am̄reba kamia

10

¹ Adoni Sed̄eki, Yerusalemun sun̄ u nua ma Yosue u Ayi kamia u ye kpeerasia u yen sun̄ go, nge mē u raa Yeriko ka yen sun̄ kua. U maa nua ma Gabaonigibu ba ka Isireliba arukawani b̄kua, ba w̄ā ben suunu s̄. ² Yeniba kpuron s̄ u nanda gem gem, domi Gabaoni wuu b̄k̄wa nge s̄n mi

tem yērobu ba ra n wāa. Ga maa Ayi kere. Yen biru gen tambu kpuro tabu durɔ wɔrugɔbara. ³Yen sɔna Adoni Sedeki, Yerusalemun sunɔ wi, u sinam beni goria. Beya Hohamu Heboronin sunɔ, ka Pireamu Yaamutin sunɔ, ka Yafia Lakinin sunɔ ka Debiri Egononin sunɔ. ⁴U nɛɛ, bu na win mi, kpa bu nɔn somi bu ka Gabaoni wɔri yɛn sɔ yen tambu ba ka Yosue ka Isireliba arukawani bɔkua.

⁵Nge mɛya Amɔreban sinambu nɔɔbu be, ba mɛnna ba ka ben tabu kowobu kpuro da ba ben sansani gira Gabaonin bɔkuɔ. Ma ba ye wɔri. ⁶Ma Gabaonigibu ba Yosue sɔmɔ goria win sansaniɔ Giligaliɔ ba nɛɛ, a ku wunɛn nɔma wuna bɛsɛ wunɛn bwāabun min di. A na fuuku a sun faaba ko, a sun somi. Domi Amɔreban sinambu kpuro be ba wāa guunun bera gia, ba mɛnna ba sun wɔrima.

⁷Ma Yosue u seewa saa Giligali min di, ka win tabu kowobu kpuro bɛ sɔɔ tabu durɔ wɔrugɔba ba wāa. ⁸Yinni Gusunɔ u nɔn sɔɔwa u nɛɛ, a ku bu nasia domi na nun bu nɔmu bɛria. Ben goo sari wi u koo yɔra wunɛn wuswaaɔ.

⁹Yosue ka win tambu ba sanum so wɔku giriru. Ma ba Amɔreba wɔri suaru sɔɔ. ¹⁰Yera Yinni Gusunɔ u dera Amɔre be, ba burisina Isireliban wuswaaɔ. Ma Isireliba ba bu go go gem ka tia Gabaonin bɔkuɔ. Ba ben gabu naa swi ba go Bɛti Horonin swaaɔ sere ba ka tura Asekɔ ka Makedaɔ. ¹¹Sanam mɛ ba Isireliba duki suurimɔ Bɛti Horonin swaaɔ, ye ya saramɔ guurun di, miya Yinni Gusunɔ u dera guru kpee bakanu nu bu wɔrikimɔ wɔllun di nu goomɔ, sere ba ka tura Asekɔ. Be guru kpee ni, nu go, ba dabi ba kere be Isireliba ba go.

12 Dɔma te Yinni Gusunɔ u Isireliba Amɔreba nɔmu beria, Yosue u nɔn kana Isireliban nɔni biru u nɛɛ,

a de sɔɔ u yɔra sau Gabaonin deedeeru kpa suru u maa yɔra Ayalonin wɔwan deedeeru.

13 Ma sɔɔ u yɔra sɛɛ, mɛya maa suru u yɔra sere ba ka ben yiberɛ be kpuro kamia. Gari yi, yi yorua Yamarin tirerɔ, yi nɛɛ, sɔɔ u yɔra wɔllun suunu suunukaɔ. U n ka dubu sende nge sɔɔ teerun saka.

14 Tɔru gara kun maa naare nge te, tɛ sɔɔ Yinni Gusunɔ u tɔnun gere wura mɛ, dɔma te u Isireliba sanna mi.

15 Yen biru Yosue u gɔsira u da win sansaniɔ Giligaliɔ, wi ka Isireliba kpuro.

Yosue u Amɔreban

sinambu nɔɔbu ye go

16 Saa ye sɔɔ, sinambu nɔɔbu be, ba kpikiru sua ba da ba kukua kpee wɔruɔ Makedaɔ. 17 Yera goo u na u Yosue sɔɔwa ma sinam be, ba wɔa kpee wɔru gen mi. 18 Ma Yosue u nɛɛ, i ge kɛnuɔ ka kpee bakanu kpa i kɔsobu yi mi. 19 Adama i ku tɛ mi, i yiberɛ be ba tie naa swɔiyɔ kpa i ku de bu du ben wusɔ, domi Gusunɔ besen Yinniwa u sun bu nɔmu beria.

20 Yosue ka Isireliba ba Amɔreba kpuro kamia, ma n kun mɔ be ba kpɔa ba duki sua ba kukua wuu si su gbɔraru mɔ sɔɔ. 21 Ma Yosuen tɔmbu ba wurama ka bɔri yɛndu win mi Makedaɔ. Tem mɛ sɔɔ, goo kun maa kɔka u ben kɔsa gere.

22 Yen biruwa Yosue u nɛɛ, i man kpee wɔru ge wukio kpa i man sinambu nɔɔbu ye yarama. 23 Ba bu yarama ba ka da Yosuen mi. Ba sɔawa wuu sinin sinambu, Yerusalemu ka Heboroni ka Yaamuti ka Lakisi ka Egoloni. 24 Ye ba ka sinam be kpuro na

Yosuen mi, yera u Isireliba kpuro sokusia u nɛɛ, be ba sãa tabu kowobun wirugibu ba ka taa bi kua, bu na bu sinam ben wĩnu ka naasu taare.

Ma ba kua nge mɛ u gerua. ²⁵ Yosue u maa bu sɔɔwa u nɛɛ, i ku berum ko, i de i n wɔrugɔru mɔ kpa i ku mwia kpana. Nge mɛsuma Yinni Gusunɔ u ko n da besɛn yiberɛba kpuro kue.

²⁶ Ye u gari yi gerua u kpa, ma u sinam be go u ben gonu bwɛ dānu nɔɔbu sɔɔ. U nu deri mi sere n ka kua yoka. ²⁷ Yoka yera u wooda wɛ u nɛɛ, bu goo ni sarasio kpa bu nu kpɛɛ kpee wɔru ge sɔɔ. Yen biru ba kpee bakanu sua ba ka wɔru gen nɔɔ kɔrua. Kpee ni, nu wãa mi, sere ka gisɔn gisɔ.

Yosue u maa Amɔreban

wusu gasu mwa

²⁸ Yen tɔɔ tera Yosue u wuu ge ba mɔ Makeda wɔri u mwa. U gen sunɔ go ka tɔn be ba wãa mi kpuro. Baa tɔn turo u n̄ deri. U Makedan sunɔ wi kuawa nge mɛ u Yerikogii kua.

²⁹ Yen biru saa Makedan di, Yosue ka win tɔn be, ba da ba Libina wɔri. ³⁰ Ma Yinni Gusunɔ u bu wuu ge nɔmu beria. Ba gen tɔmbu go kpuro. Baa tɔn turo, ba n̄ deri. Ma ba gen sunɔ kua nge mɛ ba Yerikogii kua.

³¹ Saa Libinan di Yosue ka win tɔmbu ba maa da ba Lakisi tarusi ba ye wɔri. ³² Ma Yinni Gusunɔ u bu wuu ge nɔmu beria. Ye ba gu wɔri mɛ, yen sɔɔ yirusera ba gu kamia ba gen tɔmbu kpuro go. Baa tɔn turo, ba n̄ deri, nge mɛ ba kua Libinaɔ. ³³ N deema Horamu Gesɛɛn sunɔ ka win tabu kowobu ba wãa mi, ba Lakisigibu somimɔ. Adama Yosue u be kpuro kamia u bu go, u n̄ ben goo deri.

³⁴ Saa Lakisin min diya Yosue ka win tɔn be, ba maa da Egoniɔ ba ye tarusi ba wɔri. ³⁵ Yen dɔma tera ba wuu ge kamia, ma ba gen tɔmbu go nge mɛ ba kua Lakisiɔ.

³⁶ Egoni min diya ba maa da ba Heboroni wɔri. ³⁷ Ma ba wuu gen tɔmbu mwɛɛra ba go go, ka gen sunɔn tii, ka sere maa gen baru kpaanugibu kpuro. Baa tɔn turo, ba n deri, ba bu gowa nge mɛ ba kua Egoniɔ.

³⁸ Yen biru ba maa gɔsira ba da Debiriɔ. Ma ba ye wɔri ³⁹ ba kamia ba yen tɔmbu ka yen sunɔ ka yen baru kpaanugibu kpuro mwɛɛra ba go. Baa tɔn turo, ba n deri. Yosue u dera ba tɔn be kpuro gowa nge mɛ u Heboronigibu ka Libinagibu ka ben sinambu kua.

⁴⁰ U bera min tɔmbu gowa ka min sinambu wuu si su wɔa guunun bera gia ka si su wɔa sɔɔ yɛsan nɔm dwarɔ ka si su wɔa wɔwaɔ ye ya wɔa nim wɔkun bera gia, ka sere maa si su wɔa gungunɔ. Baa tɔn turo u n deri. U bu gowa nge mɛ Gusunɔ, Isireliban Yinni u nɔn sɔɔwa u ko. ⁴¹ Ma Yosue u maa wusu kpuro wɔri saa Kadɛsi Baanɛa ka Gasan di si su wɔa sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia n ka girari Gosenin bera gia Yudan temɔ sere n ka da Gabaoniɔ sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. ⁴² U wuu si su wɔa mi kpuro mwɛɛra u sin sinambu kamia. Domi Gusunɔ Isireliban Yinniwa u bu sannammɛ. ⁴³ Yeniba kpuron biru Yosue ka win tɔmbu ba gɔsirama ben sansaniɔ Giligaliɔ.

Yosue u Yabini ka win bɔrɔba

kamia

11

¹ Saa ye Yabini, Hasorin sina boko u nua ma Yosue ka wigibu ba tabu dima, yera u somabu gora Yobabu, Madonin sunan mi ka Simuronin sunan mi ka Akusafun sunan mi, ² ka sere sinam be ba waa guunun bera gia, soo yesan nam geu gia, ka be ba waa Yuudenin wawa daa bure te ba mo Genesaretin soo yesan nam dwaru gia, ka be ba waa batuma ye ba mo Sefala, ka maa Dorin bera gia, nim wokun bako soo duu yeru gia. ³ Meya u maa Kananiba nasia be ba waa Yuudenin soo yari yeru gia ka gen soo duu yeru gia. Beya Amoreba ka Hetiba ka Feresiba ka Yebusiba be ba waa guunun bera gia, ka Hefiba be ba waa guu te ba mo Hemmon gaaro Misipan tem. ⁴ Sinam be kpuro ba seewa ka ben tabu kowo dabi dabinu nge yani seri yi yi waa nim wokun bako. Meya ba maa tabu kekeba mo ka dumi dabi dabinu. ⁵ Ma ba nao tia ku ba na ba ben sansani gira Meromun daaro bu ka Isireliba wari.

⁶ Yera Yinni Gusuno u Yosue sawa u ne, a ku ben berum ko. Sia amadaare kon be bu namu sandia, kpa i bu mweri i go, kpa i ben dumin naa sinu bori, yen biru i ben tabu keke be dumi gawe do meni.

⁷ Saa yera Yosue ka win tabu kowobu ba da ba ton be wari subaru so Meromun daaru mi. ⁸ Yera Yinni Gusuno u bu beri ben nama ba bu kamia. Be ba duki sua ba bu naa swi sere wuu bako ge ba mo Sidoni so yesan nam geu gia ka sere Miserefoti Maimu ka Misipan wawa so yari yeru gia. Ba bu gowa mam mam, baa ton turo ba n dere u sia. ⁹ Yosue u kuawa nge me Yinni Gusuno u nun sawa. U ton ben dumin naa sinu bora ma u tabu keke be dumi gawe mi do meni.

Ba Hasori mwa

¹⁰ Ye Yosue u ɔsɪrama, yera u wuu ge ba mɔ Hasori wɔri u mwa u gen sunɔ go. N deema wuu gera ga sãa bera min wuu maro gɛn mi ben sina boko u wãa. ¹¹ Yosue u dera ba gen tɔmbu kpeerasia mam mam, ma ba gu dɔɔ mɛni. ¹² Ma ba sinam ben wuu si su tie wɔri ba sin sinambu ka sin tɔmbu kpuro kpeerasia. Ba kuawa nge mɛ Mɔwisi, Yinni Gusunɔn sɔm kowo u Yosue sɔɔwa. ¹³ Adama ba n wuu si su wãa gungunu wɔllɔ dɔɔ mɛni, ma n kun mɔ Hasori ye. ¹⁴ Ye ba tɔn be kpuro go ba kpa, yera ba ben dukia ka ben yaa sabenu gura ba tii koosi. ¹⁵ Yosue u dera ba kua nge mɛ Yinni Gusunɔ u win sɔm kowo Mɔwisi sɔɔwa u ko. U n yen gaa bure.

*Yosue u Kananin tem kpuro**mwa*

¹⁶ Nge mɛya Yosue u ka Kananin tem mɛ kpuro mwa, mɛn guunun bera gia ka mɛn sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia ka Gosɛnin tem kpuro, ka Sefalan bera gia, ka Yuudenin wɔwa gia, ka sere guu ni nu wãa sɔɔ yɛsan nɔm geu gia ka bera min batuma. ¹⁷ Sinam be ba kamia mi, ben wusu wãawa saa guu tɛn mi gãanu ku ra kpin bera gian di Seirin bɔkuɔ, sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia n ka girari Baali Gadiɔ ye ya wãa Libanin wɔwɔɔ guu te ba mɔ Hɛɛmɔɔn gãarɔ sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. ¹⁸ Ba ka sinam be tabu kua n tɛ ba sere bu kamia be kpuro. ¹⁹ Tɔn be kpuro sɔɔ, Hefi be ba wãa Gabaoniɔ tɔnawa ba ka Isireliba dora. Be ba tie Isireliba ba bu wɔriwa ba go mam mam. ²⁰ Domi Yinni Gusunɔ u dera sin tɔmbun ɔrusu bɔbia ba ka Isireliba tabu kua, kpa Isireliba bu wa bu ka bu kpeerasia mam mam ba kun ben

wənwəndu kue, nge mɛ Yinni Gusunɔ u win sɔm kowo Məwisi sɔwa.

²¹ Saa ye sɔɔ, Yosue u maa seewa u Anakiba wəri be ba wāa guunun bera gia Heboroniɔ ka Debirio ka Anabuɔ ka sere be ba wāa Yuda ka Isirelin guunun bera gia, u bu kpeerasiawa mam mam be ka ben wusu, ²² ma n kun mɔ be ba duki sua ba da Gasao ka Gatio ka Asidoduɔ. ²³ Nge mɛya Yosue u ka Kananin tem mɛ kpuro mwɛɛra nge mɛ Yinni Gusunɔ u Məwisi sɔwa. Yen biru u mu bɔnu kua. U Isireliban bwese kɛra baayere yegim wɛ. Saa ye sɔɔra ba tabun baa deri ba wɛra.

Sinam be Isireliba ba kamia

12

¹ Məwisin waati sɔɔ Isireliba ba sinam be ba wāa Yuudenin sɔɔ yari yeru gia kamia. Ma ba bera min tem mwɛɛra mɛ mu wāa Yuudenin wəwa kpuro sɔɔ saa daa te ba mɔ Aaɔɔn di sere n ka girari guu te ba mɔ Hɛɛmɔwɔ. ²⁻³ Sinam ben turon yīsira Sihoni. U sɔawa Amɔreban sunɔ. Win wuuwa Hɛsiboni. Wiya u mɔ kpuro saa Aroɛɛn di ye ya wāa daa te ba mɔ Aaɔɔn goorɔ sɔɔ yɛsan nɔm dwareu gia, sere n ka girari guu te ba mɔ Pisigao, saa min di sere Bɛti Yesimotio nim wɔku bɔrugun sɔɔ yari yeru gia, saa maa min di, n ka da daa te ba mɔ Yabokuɔ Amɔniban tem nɔɔ bura yerɔ, ka Galadin tem bee tia sere daa bure te ba mɔ Genesaretio. ⁴ Turowa maa Ogu, wi u sɔa Basanin sunɔ. Wiya u tie Refan bweseru sɔɔ. U wāawa Asitarotuɔ, ka Edɛɛɔ. ⁵ Wiya u Basanin tem kpuro mɔ saa guu te ba mɔ Hɛɛmɔɔn di sere ka Salikao ka mi Gesuriban tem ka Maakagibun tem nɔɔ ga yɔra, ka Galadin tem bee tia mi Sihoni, Hɛsibonin sunɔn tem nɔɔ

ga yõra. ⁶ Tem mɛn tɔmbu kpurowa Mɔwisi, Yinni Gusunɔn sɔm kowo ka Isireliba ba go. Ma Mɔwisi u tem mɛ Rubɛnin bwese kɛra ka Gadin bwese kɛra ka Manasen bwese kɛran sukum bɔnu kua.

⁷ Yosue ka win tɔmbu Isireliba ba sinam be ba wãa Yuudenin sɔɔ duu yeru gia kamia. Sinam ben tema mu wãa saa Baali Gadin di Libanin guunun wɔwa sɔɔ, sɔɔ yɛsan nɔm geuɔ, sere guu tɛn mi gãanu ku ra kpi te ta wãa Seirin bɔkuɔ, sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia. Tem mɛya Yosue u Isireliban bwese kɛri bɔnu kua. ⁸ Mɛya mu wãa guunun bera gia ka sere Sefalan beran batumaɔ ka Yuudenin wɔwaɔ ka min guunɔ ka sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia mi gãanu ku ra kpi. Hɛtibara ba wãa tem mi, ka Amɔreba ka Kananiba ka Feresiba ka Hefiba ka sere maa Yebusiba. ⁹ Sinam be ba maa kamia mi, ben wusu wee, siya Yeriko ka Ayi ye ya wãa Betelin bɔkuɔ ¹⁰ ka Yerusalemu ka Heboroni, ¹¹ ka Yaamuti ka Lakisi, ¹² ka Egoloni ka Gesɛɛ, ¹³ ka Debiri ka Gedɛɛ, ¹⁴ ka Hɔɔma ka Aradi ¹⁵ ka Libina ka Adulamu ¹⁶ ka Makeda ka Beteli, ¹⁷ ka Tapua ka Hefɛɛ, ¹⁸ ka Afɛki ka Lasaroni, ¹⁹ ka Madoni ka Hasori ²⁰ ka Simuroni Mɛroni ka Akusafu ²¹ ka Tanaki ka Mɛgido, ²² ka Kedɛsi ka Yokunɛamu ye ya wãa guu te ba mɔ Kaameliɔ, ²³ ka Dori ye ya wãa Dorin guunun bera gia, ka Goyimu ye ya wãa Giligalin bɔkuɔ, ²⁴ ka Tirisa. Sinam be kpuro ba sãawa tɛna ka tia.

Tem mɛ mu tie

Isireliba bu mwa

13

¹ Yosue u tɔkɔ kua gem gem. Yera Yinni Gusunɔ u nùn sɔɔwa u nɛɛ, wee, a tɔkɔ kua. Adama tem mɛ

mu tie mu kpā mε Isireliba ba n̄ gina mwε. ² Meya Filisitiban tem ka Gesuriban tem ³ ka Afaban tem mε mu wāa s̄ō yēsān n̄m dwarō. Tem mε kpuro mu s̄āawa Kananiban tem. Mu wāawa saa daa te ba m̄ Sikorin di te ta wāa Egibitin tem n̄ō bura yerō, sere Ekoronin tem n̄ō bura yerō s̄ō yēsān n̄m geu gia. Mēn wuu marōwa Filisitiban sinambu n̄ōbu ba wāa. Wuu siya Gasa ka Asidōdu ka Asikaloni ka Gati ka Ekoroni. ⁴ Kananin tem mε mu maa tie bu mwa, mu wāawa saa Mēaran di ye ya s̄ā Sidonigibun wuu, n ka girari Afekiō Amōreban tem n̄ō bura yerō, ⁵ ka maa Gibaligibun tem, ka sere Libanin tem kpuro s̄ō yari yeru gia, saa Baali Gadi ye ya wāa guu te ba m̄ Hēemōn gāārōn di n ka girari Hamatin duu yerō, ⁶ ka sere Libanin guunun bera gia n ka da Miserefōti Maimuō mi Sidonigibu ba wāa. Nε, Yinni Gusunō kon bu tem mēn tōmbu gira kpa a bu tem mε bōnu kua ka tētε nge mε na nun yiire a ko. ⁷ Ben bwese keri n̄ōba n̄nε ye ka Manasen bwese kēran sukum be ba n̄ daa gāanu wa, bera kaa tem mε bōnu kua.

Ba tem mε mu wāa Yuudenin

s̄ō yari yeru gia bōnu kua

⁸ Mōwisi, Gusunōn sōm kowo u Rubenin bwese kēra ka Gadiba ka Manasen bwese kēran sukum tem bōnu kua mε mu wāa Yuudenin daarun s̄ō yari yeru gia. ⁹ Ben tem mε, mu wāawa saa Aroēn di ye ya wāa daa te ba m̄ Aanōn goorō, s̄ō yēsān n̄m dwaru gia n ka da wuu ge ga wāa daa ten wōwan suunu s̄ō, sere Diboniō Mēdiban batuma s̄ō, ¹⁰ ka wuu si Sihoni Amōreban sina boko wi u wāa Hesiboniō u mō n ka girari Amōniban tem n̄ō bura yerō, ¹¹ ka Galadiō ye ya s̄ā Gesuriba ka

Maakagibun tem ka sere guu te ba m̀ Hεεm̄w̄w̄, ka Basaniō n ka girari Salikaō, ¹² ka sere sina boko Ogun tem̄ wi u raa w̄ā Basaniō u bandu dii Asitar̄tuō ka Edεεō. Wiya u tie Refan bweseru s̄ō. Sinam be yiru kpurowa M̄wisi u kamia u ben tem mwεεra. ¹³ Adama Isireliba ba n̄ Gesuriba ka Maakagibu gire. Yen s̄ōna bwesenu yiru ye, ya w̄ā Isireliban suunu s̄ō sere ka gis̄n gis̄o.

¹⁴ Lefin bwese k̄era t̄nawa ba n̄ tem w̄ε mi ba ko n w̄ā. Domi Gusun̄ u dera be ka ben bibun bweseru ba ȳakun̄n sukum dim̄, yera ya kua ben tubi nge m̄e u raa bu s̄ōwa.

¹⁵ Tem m̄e M̄wisi u Rub̄enin bwese k̄era w̄ε ȳenu ka ȳenu, ¹⁶ m̄eya mu w̄ā saa Aroε̄n di ye ya w̄ā daa te ba m̀ Aan̄ōn goor̄, n ka da wuu ge ga w̄ā w̄owa yen suunu s̄ō ka batuma ye ya w̄ā M̄ediban b̄okuō, ¹⁷ ka Hesiboni ka wuu si su w̄ā batuma ye s̄ō. Siya Diboni ka Bam̄tu Baali ka B̄eti Baali M̄ēni, ¹⁸ ka Yahasi ka Kedem̄ti, ka M̄efati, ¹⁹ ka Kiriataimu ka Sibima ka Sere Hasasaa ye ya w̄ā guur̄ te ta w̄ā w̄w̄a, ²⁰ ka B̄eti Peori ka guu te ba m̀ Pisigan bera gia ka B̄eti Yesim̄ti, ²¹ ka sere Sihoni Am̄regii wi u raa bandu dii Hesibonīn wuu si su w̄ā batuma s̄ō. N̄ deema M̄wisi u sun̄ wi kamia, ka Madianiban sinambu. Beya Efi ka Rek̄emu ka Suri ka Huri ka Reba. Be kpurowa ba raa Sihoni s̄ām̄. ²² U maa dera ba Balamu Beorin bii go wi u s̄ā s̄oro. ²³ Rub̄enin bwese k̄eran tem m̄en n̄ō ga ȳrawa sere Yuuden̄iō s̄ō duu yeru gia. Beya ba wuu si ba sia sia mi kpuro m̄.

²⁴ Tem m̄e M̄wisi u Gadin bwese k̄era w̄ε m̄eya mu w̄ā ²⁵ saa Yas̄ēn di ka Galadin wusu kpuro ka wuu si su w̄ā Am̄niban tem sukum s̄ō n ka girari

Aroεεε, Raban sɔɔ yari yerun deedeeru. ²⁶ Mɛya mu maa da saa Hesibonin di n ka girari Ramati Misipeɔ ka Betonimuɔ, saa maa Mahanaimun di, n ka girari Debirin tem nɔɔ bura yerɔ, ²⁷ ka Yuudenin wɔwan wuu sini, Beti Haramu ka Beti Nimura ka Sukɔtu ka Safoni. Wuu siya su raa sãa sina boko Sihonin wusu, wi u raa sã Hesiboniɔ. Yuudenin daara ta sãa tem mɛn nɔɔ bura yeru sere n ka da daa bure te ba mɔ Genesareti. ²⁸ Wuu si ba sia mi, siya su kua Gadin bwese keran tubi.

²⁹ Tem mɛ Mɔwisi u Manasen bwese keran sukum wɛ mu n saa ben tubi, ³⁰ mɛya mu wãa Mahanaimun sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. Tem mɛya Basanin tem kpuro mi sina boko Ogu u raa bandu dii ka sere Yairin wusu kpuro. Sin geera sãawa wata. ³¹ Tem mɛya, mu maa Galadin tem sukum mɔ ka Asitarɔtu ka Edεε, wuu si su raa sãa sina boko Ogun wusu. Tem mɛ kpurowa ba Makiri, Manasen biin bwese keran sukum wɛ.

³² Mɔwisi u tem mɛ bɔnu kuawa sanam mɛ u wãa Mɔabun temɔ Yuudenin sɔɔ yari yeru gia Yerikon deedeeru. ³³ Adama u n Lefin bwese kɛra tem gam wɛ. U bu sɔɔwa bu ko Gusunɔ ben Yinnin yãku kowobu. Yeya ya ko n sãa ben tubi, nge mɛ Yinni Gusunɔ u gerua.

Ba Yuudenin sɔɔ duu yerun

bera bɔnu kua

14

¹ Yãku kowo Eleasaa ka Yosue, Nunin bii, ka Isireliban bwese kɛra baayeren guro gurobu bera ba Isireliba tem bɔnu kua. Wee nge mɛ ba mu bɔnu koosina. ² Bwese kɛra nɔɔba nne ka Manasen

bwese kera sukum ye ya tie ye ya n daa tem wa, yera ba tem me bonu kua. Tetewa ba ka mu bonu kua nge me Yinni Gusuno u Mowisi sowa bu ko. ³ N deema Mowisi u raa Isireliban bwese kera yiru ka Manasen bwese kera sukum tem we Yuudenin sowa yari yeru gia. Adama u n Lefiba tem gam we, ⁴ ma n kun mo wusu gasu ka sin kpara yenu. Manase ka Efaraimu ba sawa Yosefun bibu. Bera ba kua bwese kera yiru. ⁵ Isireliba ba tem me bonu kuawa nge me Yinni Gusuno u Mowisi sowa.

⁶ Sowa teeru Yudan bibu ba Yosue deema Giligali. Ma Kalebu, Yefune Kenisin bii, u Yosue sowa u nee, wunen tii a yaaye ye Yinni Gusuno u win som kowo Mowisi sowa ne ka wunen so Kadesi Baaneaa. ⁷ Ne Kalebu, wo weeruwa na mo sanam me Mowisi Gusunan som kowo u man gora Kadesi Baanean di n na n tem me bosu bosu n men saria meri. Na na na bosu na mera. Ma na wura na nun sowa mam mam ye na wa. ⁸ Adama be ba man yosirima na ka tem me merim na mi, ba dera tamba tem me bwera yara. Adama ne, na Gusunan gere mem nowawa mam mam. ⁹ Yen dama tera Mowisi u bura u nee, bera mi nen tii na merim da mi, ya koo ko ne ka nen bibun bweserugia sere ka baadommao yen so na Gusunan gere mem nowa mam mam. ¹⁰ Yen wo weeru ka nowuwa mini ye Yinni Gusuno u ka Mowisi gari yi sowa saa ye bese Isireliba sa wa gbabura. Saa maa dama ten diya Yinni Gusuno u man koso nge me u now meru kua sere na ka giso wo wene ka nowu tura. ¹¹ Ka me, na dam mo sere ka giso n ka tabu da, n kun me n ka samburu garu ko, nge me na raa mo sanam me Mowisi u man gorima n tem men saria meri. ¹² Yen so te, a man guunun bera gia weyo mi Yinni Gusuno u man now

mweɛru kua. Na nùn sɔɔwa ma Anakin bwesera ta wãa bera mi. Ba ben wusu gbãranu toosiwa mam mam. Yen sɔ, Gusunɔ ù n ka man wãa, kon tem mɛ mwa nge mɛ win tii u gerua.

¹³⁻¹⁴ Yosue u Kalɛbu Yɛfunɛ Kenisin bii domaru kua. Ma u nùn Heboronin bera wẽ. Yera ya kua wigia yèn sɔ u Gusunɔ ben Yinnin gere mɛm nɔɔwa mam mam. ¹⁵ Heboroni yera ba ra ra soku Ariban wuu. Ariba wi, u yĩsiru yara Anakin bweseru sɔɔ.

Yeniba kpuron biruwa Isireliba ba wẽra ba n̄ maa tabu kue.

Tem mɛ ba Yudan bwese kɛra

wẽ

15

¹ Tem mɛ ba Yudan bwese kɛra wẽ, mɛn sɔɔ yɛsan nɔm dɔwaru gia mu yɔrawa Edɔmun tem nɔɔ bura yerɔ. Mi gia n sãawa batuma mi gãanu ku ra kpi. Yera ba sokumɔ Sini. ² Bera min nɔɔ bura yeru ta toruawa saa nim wɔku bɔrugun di ³ ma ta da gunguu te ba mɔ Akarabimuɔ ka Siniɔ sere ka Kadɛsi Baanɛaɔ. Saa maa min di, ta da Hɛsironiɔ ka Adariɔ sere ka Kaakaɔ. ⁴ Saa min di ta da Asimɔɔn bera gia n ka da Egibitin daara, ma ta daa te swĩi sere nim wɔku ge ba mɔ Mɛditeranɛaɔ. Nge mɛya Yudaban tem nɔɔ bura yeru ta sãa sɔɔ yɛsan nɔm dɔwaru gia.

⁵ Sɔɔ yari yeru gia nim wɔku bɔruguuwa ga sãa mɛn nɔɔ bura yeru, n ka girari mi Yuudenin daara ra nim sure.

⁶ Saa min di, mɛn sɔɔ yɛsan nɔm geu gian nɔɔ bura yeru ta dawa Beti Hogulaɔ ka Beti Araban sɔɔ yɛsan nɔm geuɔ n ka girari Bohanin kperɔ. Bohani wi, u

sāawa Rubenin bii. ⁷ Saa min di, ta maa da Debirio, Akoon wōwan bōkuo. Saa min di ta da sōo yēsan nōm geu gia sere Giligalin bōkuo, Adumimun guurun deedeeru, yen daarun sōo yēsan nōm dwareu gia, n ka da Eni Semesin bwiin bōkuo, sere ka Eni Rogelio. ⁸ Saa min di, ta sara ta da Beni Hinōmun wōwao, Yebusin sōo yēsan nōm dwareu gia, ye ba maa sokumō Yerusalemu, ka sere guu ni nu wāa wōwa yen sōo duu yeru gia, ka mi Refan wōwa ya yōra sōo yēsan nōm geu gia. ⁹ Saa maa min di ta da ta Nefitoan bwii girari n ka da wuu si su wāa guu te ba mō Eforonio, n ka maa da sere Balao ye ba maa sokumō Yarimun wuu. ¹⁰ Saa Balan di, ta maa da sōo duu yeru gia n ka girari Seirin guuru gia ka guu te ba mō Yarimun sōo yēsan nōm geu gia Kesalonio, ma ta da Beti Semesio ka Tinnao, ¹¹ ka Ekoronin sōo yēsan nōm geu gia, n ka da Sikoronio ka guu te ba mō Bala gia sere Yabunaelio ma ta yōra nim wōku ge ba mō Mediteraneo.

¹² Nim wōku geya, ga sāa tem mēn nōo bura yeru sōo duu yeru gia.

Nge meya ba Yudaban tem mēn nōo bura yenu yi.

¹³ Ba Kalebu Yefunen bii Yudaban tem gam wē nge mē Yinni Gusuno u Yosue sōowa. Ba nūn Ariban wuu wē ye ba maa mō Heboroni. Ariba wi, u sāawa Anakiban sikado. ¹⁴ Kalebu wi, u Anakiban bwesenu ita gira. Bera Sesaiba ka Akimaniba ka sere Talimaiba. ¹⁵ Heboronin diya u seewa u da u Debirigibu wōri. Wuu gera ba ra raa soku Sefeen wuu. ¹⁶ Ma Kalebu u nee, wi u kpīa u Sefeen wuu kamia, yērowa u koo win bii wōndia Akusa kē u sua kurō. ¹⁷ Yera Otinieli, Kalebun mōo Kenasin bii, u

wuu ge kamia. Ma Kalebu u nùn win bii wøndia wi wē kurɔ. ¹⁸ Sanam mε kurɔ wi, u dua Otinielin yenuɔ u kpa, yera u nùn bwisi kã u nεε, a doo a tem bikia nɛn tundon mi. Adama kurɔ win tii u da win tundo Kalebun mi. Ye u tura mi, u sara saa win ketekun di. Yera Kalebu u nùn bikia u nεε, mba a kī. ¹⁹ Ma u wisa u nεε, a suuru koowo a man bwii kē. Domi bera ye a man wē sɔɔ yēsan nɔm dwaru gia, nim sari mi.

Ma Kalebu u nùn bwii wē yi yi wãa guunɔ ka wɔwaa.

²⁰ Tem mε ba sia sia mini kpurowa mu kua Yudan bwese keran tubi.

²¹ Wuu si su wãa Edɔmun tem nɔɔ bura yeru gia Yudaban tem sɔɔ yēsan nɔm dwaru gia, siya Kabisēeli, ka Edεε ka Yaguri, ²² ka Kina, ka Dimɔna, ka Adada, ²³ ka Kedesi, ka Hasori, ka Itinani, ²⁴ ka Sifu, ka Telɛmu, ka Bealɔtu, ²⁵ ka Hasori Hadata, ka Keriɔtu Hεsironi ye ba maa sokumɔ Hasori, ²⁶ ka Amamu, ka Sema, ka Mɔlada, ²⁷ ka Hasori Gada, ka Hεsimɔɔ, ka Bɛti Paleti, ²⁸ ka Hasaa Suali, ka Beri Seba, ka Bisotia, ²⁹ ka Bala, ka Iyimu, ka Asemu, ³⁰ ka Elitoladi, ka Kesili, ka Hɔɔma, ³¹ ka Sikilagi, ka Madimana, ka Sansana, ³² ka Lebaɔti, ka Silimu, ka Aini, ka Rimɔɔ. Wuu si kpuro su kuawa tɛna tia sari, gen baagere ka gen baru kpaanu.

³³ Wuu si su maa wãa wɔwa sɔɔ, siya Esitaoli, ka Sorea, ka Asina, ³⁴ ka Sanɔa, ka Eni Ganimu, ka Tapua, ka Enamu, ³⁵ ka Yaamuti, ka Adulamu, ka Soko, ka Aseka, ³⁶ ka Saaraimu, ka Aditaimu, ka Gederɔ, ka Gederɔtaimu. Si maa, su kuawa wɔkura nne, gen baagere ka gen baru kpaanu. ³⁷ Ka Senani, ka Hadasa, ka Migidali Gadi, ³⁸ ka Dilani, ka Misipe, ka Yokutēeli, ³⁹ ka Lakisi, ka Bosikati, ka

Egoloni, ⁴⁰ ka Kaboni, ka Lasimasi, ka Kitilisi, ⁴¹ ka Gederotu, ka Beti Dagoni, ka Naama, ka Makeda. Si maa, su kuawa mi wokura noobu ka tia, gen baagere ka gen baru kpaanu. ⁴² Ka maa Libina, ka Eteε, ka Asani, ⁴³ ka Yifuta, ka Asina, ka Nesibu, ⁴⁴ ka Keila, ka Akisibu, ka Maresa. Ma si kpuro su maa kua nooba nne, gen baagere ka gen baru kpaanu. ⁴⁵ Ka maa Ekoroni, ye ka yen wuu marosu ka yen baru kpaanu. ⁴⁶ Ka sere wuu marosu ka baru kpaanu ni nu ka Asidodu sikerene ka ni nu waa Ekoroni ka nim woku ge ba me Mediteraneε baa so, ⁴⁷ ka Asidodu, ka Gasa, ka sin wuu marosu ka baru kpaanu, n ka girari Egibitin daarε sere n ka da nim woku ge ba me Mediteraneε.

⁴⁸ Wu si su maa waa guuno, siya Samiri ka Yatiri ka Soko, ⁴⁹ ka Dana, ka Sanan wuu, ge ba maa me Debiri, ⁵⁰ ka Anabu, ka Esitema, ka Animu, ⁵¹ ka Goseni, ka Holoni, ka Gilo. Ma si, su maa kua wokura tia, gen baagere ka gen baru kpaanu. ⁵² Ka Arabu, ka Duma, ka Eseani, ⁵³ ka Yanumu, ka Beti Tapua, ka Afeki, ⁵⁴ ka Humuta, ka Ariban wuu ge ba maa me Heboroni, ka Siori. Ma si kpuro su maa kua nooba nne, gen baagere ka gen baru kpaanu. ⁵⁵ Ka maa Maoni, ka Kaameli, ka Sifu, ka Yuta, ⁵⁶ ka Yisireli, ka Yokudeamu, ka Sanεa, ⁵⁷ ka Kaeni, ka Gibeα, ka Tinna. Si kpuro su maa kua wokuru, gen baagere ka gen baru kpaanu. ⁵⁸ Ka sere maa Halulu, ka Beti Suri, ka Gedori, ⁵⁹ ka Marati, ka Beti Anotu, ka Eletekonu. Si kpuro su sawa nooba tia, gen baagere ka gen baru kpaanu. ⁶⁰ Ka sere maa Baalin wuu ge ba maa me Yarimun wuu, ka Raba. Ma si, su maa kua yiru, gen baagere ka gen baru kpaanu.

⁶¹ Wu si su waa bera mi gaaanu ku ra kpi, siya

Beti Araba, ka Midini, ka Sekaka, ⁶² ka Nibusani, ka wuu mi bɔra wāa, ka Eni Engedi. Si kpuro su kuawa wusu nɔɔba tia, gen baagere ka gen baru kpaanu.

⁶³ Adama Yudan bibun bweseru, ba n̄ kpīa ba Yebusiba gire be ba wāa Yerusalemu. Yen sōna ba wāa sere ka gisɔn gisɔ, ka Yudaba sannu.

Tem mɛ ba Efaraimu

ka Manasen bwese kɛri wɛ

16

¹ Tem mɛ ba Yosefun bibun bweseru wɛ, mɛn nɔɔ bura yeru ta wāawa saa Yuudenin di, Yerikon bɔkuɔ, n ka da bwiiyɔ yi yi wāa Yerikon sɔɔ yari yeru gia gbaburɔ, n ka girari Beteliɔ mi guunu wāa.

² Saa maa min di, ta da Lusio ka Atarɔtuɔ, Aakiban tem nɔɔ bura yerɔ. ³ Ma ta da sɔɔ duu yeru gia mi Yafiletiban tem mu nɔɔ yōra. Ma ta maa da Beti Horoniɔ ka Gesɛɛ n ka girari nim wōku ge ba mɔ Mɛditeranɛɔ. ⁴ Tem mɛya mu kua Yosefun bibu Manase ka Efaraimun bweserun tubi.

⁵ Efaraimuba ba mɛn sukum sua mɛn nɔɔ bura yeru ta wāa saa Atarɔtu Adarin di sɔɔ yari yerɔ sere n ka girari Beti Horoniɔ ye ya wāa gunguru wɔllo.

⁶ Min diya ta da nim wōku ge ba mɔ Mɛditeranɛɔ. Sɔɔ yɛsan nɔm geu gia ta da Mikimetatin di sere Taanati Siloɔ sɔɔ yari yeru gia, n ka girari Yanɔaɔ.

⁷ Saa Yanɔan di ta da Atarɔtuɔ ka Naarataɔ ka Yerikoɔ n ka girari Yuudenio. ⁸ Sɔɔ duu yeru gia maa, ta da saa Tapuan di n ka da Kanan daarɔ, n ka girari nim wōku ge ba mɔ Mɛditeranɛɔ. Meni kpurowa ba Efaraimun bwese kɛra wɛ. ⁹ Ma ba maa Manasen tem wusu gasu ka sin baru kpaanu sua ba bu sosia. ¹⁰ Efaraimuba ba n̄ Kananiba gire be

ba wãa Gesẽẽ. Ba bu deriwa ben suunu sã ba yoo sãma koosiamã sere ka gisãn gisã.

17

¹Yosẽfun bii gbiikoo Manase, wigibu ba maa ben tem bõnu wa. N deema ba raa Makiri, Manasen bii gbiikoon bwese kera ben tem wẽ kã. Makiri wi, u sãawa tabu durã, wiya maa sãa Galadin tundo. Tem mẽ ba wa mi, mɛya Galadi ka Basani Yuudenin são yari yeru gia. ²Manasen bibun bweserun keri yi yi tie ba maa bu tem gam wẽ Yuudenin são duu yeru gia. Bera Abiesẽeba ka Helẽkiba ka Asiriẽliba ka Sikẽmuba ka Hefẽeba ka Semidaba. Be kpurowa ba sãa Yosẽfun sikadominu.

³Galadi, Makirin bii, Manasen debubu u Efẽẽ mara. Efẽẽ wi, u Selofadi mara. Selofadi wi, u ñ bii tãn durã mara, sere tãn kurãbu tãna. Bii ben yĩsa wee. Mala ka Nõa ka Hogula ka Milika ka Tirisa. ⁴Beya ba da ba yãku kowo Eleasaa deema ka Yosue Nunin bii, ka Isireliban guro gurobu ba nẽẽ, Yinni Gusunã u Mõwisi sãowa bu maa sun tem wẽ bẽsẽgibun suunu são.

Ma ba bu tem mẽ wẽ n kua ben tubi. ⁵Yeya n dera Manase be, ba ka tem mẽn suba wãkuru wa, Galadi ka Basani baasi. ⁶N ñ mã tãn durãbu tãnawa ba tem mẽ bõnu kua, ka tãn kurãba be ba wãa bwese te são. Ma Manasen bwese kera sukum mu sina Galadio.

⁷Be ba wãa são duu yeru gia, ben tem não bura yeru ta wãawa saa Aseẽn di sere Mikimẽtatiõ Sikẽmun bõkuõ, ka Yaminio n ka girari Eni Tapuagibun bera gia. ⁸Bera ye, ya sãawa Manaseban tem. Adama Tapua ye ya wãa ben tem não bura yeru mi, ya sãawa Efaraimuban wuu.

⁹Não bura yee te, ta maa dawa sere Kanan daarun

sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia. Wuu si su wɔa mi, su sɔa Efaraimubagisu baa mɛ su ka wɔa Manaseban temɔ. Ma ta da daa ten sɔɔ yɛsan nɔm geu gia n ka girari nim wɔku ge ba mɔ Mɛditeranɛ. ¹⁰ Nge mɛya ba tem mɛ bɔnu kua. Ma Efaraimun bwese kɛra ya wɔa sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia. Manasegia maa wɔa sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. Nim wɔku ge ba mɔ Mɛditeranɛ, gera ga sɔa tem yiru ye kpuron nɔɔ bura yeru sɔɔ duu yeru gia. Ma Aseɛban tem ka Isakariban tem mu maa sɔa ben nɔɔ bura yeru sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. Aseɛban tem mu wɔawa sɔɔ duu yeru gia, ma Isakarigibun tem maa wɔa sɔɔ yari yeru gia. ¹¹ Yera ba Manaseba wusu gasu wɛ si su wɔa Isakariban tem sɔɔ, ka Aseɛbagim sɔɔ. Wuu siya Bɛti Seani, ka Yibileamu, gen baagere ka gen baru kpaanu, ka sere maa Dori ka Eni Dori, ka Tanaki, ka Mɛgido, gen baagere ka gen baru kpaanu. ¹² Adama Manaseba ba kpana bu Kananiba gira wuu sin min di, ma ba dera ba wɔa ka be sannu. ¹³ Baa sanam mɛ Isireliba ba dam kua, ba n kpia bu Kanani be kpuro gira, adama sɔm sɛsɔgina ba bu koosia.

¹⁴ Yera Efaraimun bwese kɛra ka Manasen bwese kɛran sukum ba Yosue bikia ba nɛɛ, mban sɔna a sun tem bɛsi tia tɔna wɛ, bɛsɛ be Yinni Gusuno u domaru kua sa dabia.

¹⁵ Ma Yosue u bu wisa u nɛɛ, i n dabin na, ma Efaraimun guurun bera ya bɛɛ basa, i doo dɔa sɔɔ mi Feresiba ka Refaba ba wɔa i tii ayeru kasua.

¹⁶ Ma tɔn be, ba nɔn wisa ba nɛɛ, geema, guurun bera mi gian tem kun sun turi. Yen biru Kanani be ba wɔa wɔwɔɔ ba tabu kɛkɛ sisugii yi dumi gawe

mə. Mɛya maa be ba wãa Bɛti Seanio ka yen baru kpaanɔ, ka sere maa be ba wãa Yisirɛlin wɔwaa.

¹⁷ Ma Yosue u Efaraimun bwese kɛra ye ka Manasen bwese kɛran sukum mɛ sɔɔwa u nɛɛ, i dabi, i maa dam mə. Yen sɔ, n n̄ tem bɛsi tia tɔna mu ko n sãa bɛɛgim. ¹⁸ Bera mi dãa sɔɔ ga wãa mi, yera ya ko n maa sãa bɛɛgia. I ko yen dãa ye bɔɔri kpa i Kanani be kamia baa mɛ ba dam mə ba tabu kɛkɛ sisugii yi mə, kpa tem mɛ, mu ko bɛɛgim.

Tem mɛ mu tie bu bɔnu ko

18

¹ Sanam mɛ Isireliba ba Kananiba kamia, yera ba mɛnna Siloɔ. Ma ba kuu bekurugii te gira tɛn mi ba ra Yinni Gusunɔ sã. ² N deema Isireliban bwese kɛra nɔɔba yiruwaa ya n̄ gina tem wa. ³ Ma Yosue u bu sɔɔwa u nɛɛ, saa yerà i mara i sere da i tem mɛ mwa mɛ Gusunɔ bɛɛn baababan Yinni u bɛɛ wɛ. ⁴ Yen sɔ, bwese kɛra baayere sɔɔ, i tɔmbu ita ita gɔsio n bu gɔri bu tem mɛ mɛɛrim da, kpa bu wa nge mɛ ba koo mu burana burana kpa bu wurama bu man sɔ nge mɛ n sãa. ⁵ Ba koo mu bɔnu kowa wasi nɔɔba yiru. Adama Yudaba ba ko n wãawa mi ba wãa mi, sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia, Yosefun bwese kɛri maa sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. ⁶ N n̄ mɛn na, i doo tɛ, i tem mɛ bɔnu ko wasi nɔɔba yiru ye, kpa i na i man sɔ. Kpa su mu tɛtɛ toosi Gusunɔ bɛɛn Yinnin wuswaaɔ su ka wa mɛ mu sãa bɛɛn baawuregim. ⁷ Adama Lefiba ba n̄ ko ba n tem mə. Domi ba kon sãa Yinni Gusunɔn yãku kowobu. N deema Gadi ka Rubɛnin bwese kɛri ka Manasen bwese kɛran sukum ba tem wa kɔ Yuudenin sɔɔ yari yeru gia mɛ Mɔwisi, Yinni Gusunɔn sɔm kowo u bu bɔnu kua.

⁸ Yen biru tən be, ba da ba tem mε bukiana ba kua ye Yosue u bu sōwa.

⁹ Ma ba ye kpuro yorua ye ba wa mi, ka nge mε ba tem mε ka mēn wusu burana burana ma ba wurama Yosuen mi Silo. ¹⁰ Yen biru Yosue u bu tem mε bonu kua ka tete Yinni Gusunən wuswaa, u bwese kera baayere yen tem wē.

Tem mε ba Benyamēn

bwese kera wē

¹¹ Tem mε ba gbia ba tete toosi, Benyamēn bwese kera ya mu di. Ben tem mε, mu wāawa Yudan bwese keragim ka Yosēfun bwese kerigim baa sō.

¹² Sō yēsan nōm geu gia, tem mēn nō bura yeru ta wāawa saa Yuudenin di n ka girari Yerikon sō yēsan nōm geu gia, ma ta da guunun bera gia sō duu yerō sere Bēti Afeniō mi gāanu ku ra kpi. ¹³ Saa min diya ta da ta yōra Lusio ye ba ra maa soku Beteli, sō yēsan nōm dwaru gia. Min diya ta maa da ta girari Atarōtu Adariō. Ma ta guu te bēwa te ta wāa Bēti Horonin sō yēsan nōm dwarō. Bēti Horoni ye, ya wāawa wōwa sō. ¹⁴ Sō duu yeru gia maa, ta dawa sō yēsan nōm dwaru gia saa guu ten di n ka girari Baalin wuu ge ba maa sokumō Yarimun wuu. Wuu ge, ga sāawa Yudaban wuu.

¹⁵ Sō yēsan nōm dwaru gia maa, ta dawa sō duu yeru gia saa Yarimun wuun di sere Nēfitoan bwiiyō. ¹⁶ Saa maa min di, ta dawa guu te ta wāa Bēni Hinōmun wōwan deedeeru, Refaban wōwan sō yēsan nōm geu gia. Ma ta da Yebusiban guunun sō yēsan nōm dwaru gia n ka girari Eni Rogelio.

¹⁷ Saa maa min di, ta dawa Eni Semesio sō yēsan

nəm geu gia ka Gelilətuə, gunguu te ba m̀ Adu-mimun deedeeru. Min di ta maa da sere Bohanin kperə. Rubenin biin yīsira ba ka kpee te sokumə.

¹⁸ Ma ta da Yuudenin wəwəə guunun s̄ə yēsan nəm geu gia ¹⁹ sere ka Bəti Hogulaə s̄ə yēsan nəm geu gia mi Yuudenin daara suremə nim w̄əku b̄əruguuə, s̄ə yēsan nəm d̄warə. ²⁰ Yuudenin daara ta s̄ā tem mən n̄ə bura yeru s̄ə yari yeru gia.

Mən n̄əra Bənyamēen bwese kəran tem mu yasum n̄e.

²¹ Wuu si su w̄āa tem m̄e s̄ə, siya Yeriko ka Bəti Hogula ka Emeki Kesis, ²² ka Bəti Araba ka Semaraimu ka Bəteli, ²³ ka Afimu, ka Para, ka Ofara, ²⁴ ka Kefaa Amənai, ka Ofini, ka Geba. Wuu si kpuro su s̄āawa w̄əkura yiru, gen baagere ka gen baru kpaanu. ²⁵ Sin gasa, Gabaoni, ka Rama ka Bərətu, ²⁶ ka Misipe, ka Kefira, ka M̄sa, ²⁷ ka Rekemu ka Yiip̄eli, ka Tareala, ²⁸ ka Sela, ka Elefu, ka Yebusi ye ba maa m̀ Yerusalemu, ka Gibeā ka Kiriati. Si kpuro su s̄āawa wusu w̄əkura n̄n̄e, gen baagere ka gen baru kpaanu.

Yeni kpurowa n kua Bənyamēen bwese kəran tubi.

Tem m̄e ba Simeon

bwese k̄era w̄ē

19

¹ Tem mən b̄ənu yirusewa ya kua Simeon bwese k̄eragia. Yudaban tema mu ka begim sikerene.

² Wuu si su w̄āa mi, siya Beri Seba ka Seba ka Molada, ³ ka Hasaa Suali, ka Bala ka Asemu, ⁴ ka Elitoladi, ka Bətuli ka H̄əma, ⁵ ka Sikilagi, ka Bəti Maakab̄əti ka Hasaa Susa, ⁶ ka Bəti Leb̄əti, ka

Saruseni. Si kpuro su sãawa mi wusu wøkura ita, gen baagere ka gen baru kpaanu, ⁷ Aini, ka Rimoo, ka Etee, ka Asani, si maa wusu nne, gen baagere ka gen baru kpaanu, ⁸ n ka da Balati Berio ye ba maa sokumo Ramati, Ngegbuo. Tem me ba sia sia mi kpuro, meya mu saa Simeon bwese keragim. ⁹ Yudaban tem sukuma ba Simeon bwese kera we, domi Yudabagim me, mu kpa.

Tem me ba Sabulonin

bwese kera we

¹⁰ Sabulonin bwese kera ya Kananin tem bonu itase tete di. Ben tem me, mu dawa soo yesan nom dwaru gia sere Saridio. ¹¹ Saa maa min di mu da mu noo yorawa soo duu yeru gia Marealao ka Dabesetio sere daru koka ye ya waa Yokuneamun soo yari yeru gia. ¹² Saridin bera gia maa tem men noo bura yeru ta dawa soo yari yeru gia sere Kisiloti Taborio, n ka girari Dabaratio ka Yafiao. ¹³ Min di ta da Gita Efeeo ka Ita Kasinio n ka da Rimoo wo sere Nea gia. ¹⁴ Ma ta da soo yesan nom geu gia sere Hanatoni gia n ka girari Yifuta Elin wowa. ¹⁵ Wu si su waa tem me soo, su sãawa wusu wøkura yiru, gen baagere ka gen baru kpaanu. Sin gasa, Katati ka Nahalali ka Simuroni ka Yideala ka Betelehemu. ¹⁶ Bera yeni kpurowa ya kua Sabulonin bwese keragia.

Tem me ba Isakarin

bwese kera we

¹⁷ Isakarin bwese kera ya maa Kananin tem men bonu nne tete di. ¹⁸ Wu si su waa ye soo, siya Yisiraeli ka Kesulotu ka Sunemu, ¹⁹ ka Hafaraimu, ka Sioni, ka Anasarati, ²⁰ ka Rabiti, ka Kisioni, ka Abesi, ²¹ ka Remeti, ka Eni Ganimu, ka Eni Hada,

ka Bēti Pāsēsi. ²² Ma tem mēn nōo bura yeru ta maa da Taboriō ka Sakasimaō ka Bēti Semēsio n ka girari daa te ba mō Yuudenio. Wusu wōkura nōobu ka tia su sãa, gen baagere ka gen baru kpaanu. ²³ Bera ye kpurowa ya kua Isakarin bwese kera gia ye ba wa bōnu sōo.

Tem mē ba Aseēn bwese kera

²⁴ *wē* Aseēn bwese kera ya maa Kananin tem mēn bōnu nōobuse tēte di. ²⁵ Wuu si su wãa mi, siya Hēlikati, ka Hali, ka Betēni, ka Akusafu, ²⁶ ka Alameleki, ka Amēadi, ka Mikali. Tem mēn sōo duu yeru gia, mēn nōo bura yeru ta wãawa saa Kaamelin guurun di n ka girari daa te ba mō Sikori Libinatō. ²⁷ Sōo yari yeru gia maa, ta dawa saa Bēti Dagonin di n ka Sabulonin bwese kera tem girari sere wōwao ye ba mō Yifuta Eliō, ma ta da sōo yēsān nōm geu gia Bēti Emekio ka Nēyeliō, ka Kabuluō, ²⁸ ka Abudoniō ka Rehōbuō ka Hamōwōwō ka Kanaō. Ma ta yōra wuu bōkō ge ba mō Sidoniō. ²⁹ Min di ta maa da Rama gia ka sere Tiriō, wuu ge ba gbāraru koosi, sere n ka girari Hosao ma ta yōra nim wōku ge ba mō Mēditeranēo, Akisibun berao. ³⁰ Wuu siniwa su maa wãa tem mē sōo. Siya Uma ka Afēki ka Rehōbu. Wuu si su wãa tem mē kpurowa sōo, su sãawa yenda yiru, gen baagere ka gen baru kpaanu. ³¹ Bera ye kpurowa ya kua Aseēn bwese kera gia ye ba wa bōnu sōo.

Tem mē ba Nefitalin

bwese kera wē

³² Nefitalin bwese kera ya maa Kananin tem bōnu nōoba tiase tēte di. ³³ Sōo yēsān nōm dwaru

gia, mɛn nɔɔ bura yeru ta wāawa Helɛfun di sere Sananimun dāa sɔɔwɔ n ka girari Adami Nɛkɛbuɔ ka Yabunɛɛliɔ ka Lakumuɔ, ma ta yɔra Yuudenio. ³⁴ Sɔɔ duu yeru gia maa, tem mɛ, mu nɔɔ yɔrawa Asinɔtu Taborio ka Hukɔkuɔ n da n Sabulonin bwese kɛran tem bɛwa sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia n ka girari Aseɛn bwese kɛran temɔ sɔɔ duu yeru gia. Sɔɔ yari yeru gia daa te ba mɔ Yuudeni ta kua mɛn nɔɔ bura yeru. ³⁵ Ben tem mɛ sɔɔ, wuu si su gbāraru mɔ wee, Sidimu ka Seri ka Hamati ka Rakati ka Kinɛrɛti, ³⁶ ka Adama ka Rama ka Hasori ³⁷ ka Kedesi ka Edɛɛ ka Eni Hasori, ³⁸ ka Yireoni ka Migidali Eli, ka Horemu, ka Bɛti Anati ka Bɛti Semɛsi. Wuu si kpuro su sāawa yɛndu tia sari, gen baagere ka gen baru kpaanu. ³⁹ Bera ye kpurowa ya kua Nɛfitalin bwese kɛragia ye ba wa bɔnu sɔɔ.

Tem mɛ ba Danun

bwese kɛra wɛ

⁴⁰ Danun bwese kɛra ya maa Kananin tem mɛn bɔnu nɔɔba yiruse tɛtɛ di. ⁴¹ Wuu si su maa wāa ben tem mɛ sɔɔ, siya Sorea ka Esitaoli ka Yiri Semɛsi, ⁴² ka Salabini, ka Ayaloni ka Yitila, ⁴³ ka Eloni ka Tinnata, ka Ekoroni, ⁴⁴ ka Eliteke, ka Gibetoni ka Balati, ⁴⁵ ka Yehudi, ka Bɛnɛ Beraki, ka Gati Rimɔɔ, ⁴⁶ ka Yaakonin daaru ka Rakoni, ka Yafon bera. ⁴⁷ Sanam mɛ Danuba ba wa yibɛrɛba ba kpam ben tem mwɛɛrimɔ, yera be, ba maa da ba Lesemu wɔri ba yen tɔmbu kpuro go. Ma ba yande sina mi, ya kua ben wuu. Yera ba ye ben sikadon yīsiru kã te ba mɔ Danu. ⁴⁸ Wuu si su wāa mi kpuro su kuawa begisu ka sin baru kpaanu.

⁴⁹ Sanam mɛ Isireliba ba tem mɛ bɔnu kua ba kpa, yen biruwa ba Yosue Nunin bii wigim wɛ.

⁵⁰ Wiya ba wuu ge ba m̀ Tinnati Seraki wē ye u bikia nge mē Yinni Gusunō u gerua. Wuu gera ga wāa Efaraimun guunun bera gia. Ma u gu bana sɔnwā u sina mi.

⁵¹ Yāku kowo Eleasaa ka Yosue Nunin bii ka sere maa Isireliban bwese kērin wirugiba ba Kananin tem mē kpuro bōnu kua ka tētē Silō Yinni Gusunōn sāa yerun kōnnōwō. Ma ba bwese kēra baayere wē bōnu ye ya tētē di. Mēsuma ba ka tem mē bōnu kua.

Wuu sìn mi ba ra kpikiru de

20

¹ Yinni Gusunō u Yosue sōwō u nēē, ² a Isireliba sōwō bu wusu gāsio sìn mi ba ko n da kpikiru de nge mē na raa Mōwisi sōwō. ³ Bēēn suunu sō, goo ù n win winsim go u kun kī, u koo kpī u da u kuke wuu sin teu sō. Sanam mē, wi u nùn naa swīi u go, u ka mōru kōsia, u n maa nùn goomō. ⁴ Ū n tura wuu sin gagu sō, u koo yōrawa wuu gen gbāra kōnnōwō mi guro gurobu ba ra siri, kpa u tii tusia u gere ye ya nùn deema. Saa ye sō, ba koo nùn wāa yeru kasua wuu ge sō. ⁵ Wi u maa nùn naa swīi mi, ù n tunuma wuu gen mi, ba n maa wiōnō yaramamō u sere nùn go. Domi u n kī u ka tōnu wī go. ⁶ Wuu gen bukurobu bā n nùn siri, miya u ko n wāa sere yāku kowo tōnwero u ka gbi. Yen biruwa u koo den kpī u wura win wuu, u n tii mō.

⁷ Ma Isireliba ba wuu sini gōsa mi ba ko n da kpikiru we. Siya Kedēsi ye ya wāa Galileō, Nēfitalin guunun bera gia, ka Sikēmu ye ya wāa Efaraimun guunun bera gia, ka Ariban wuu ye ba m̀ Heboroni ye ya wāa Yudan guunun bera gia.

⁸ Yuudēnin guru giō ba maa Besēē gōsa Yerikon

sɔɔ yari yeru gia batumaɔ mi gāanu ku ra kpi, Rubeniban tem sɔɔ, ka Ramɔti ye ya wāa Galadio, Gadiban tem sɔɔ, ka Golani ye ya wāa Basanio Manaseban tem sɔɔ. ⁹Wuu siya ba gɔsa mi goo wi u n̄ kī u ka tɔnu go, u koo kpī u kpikiru da, n̄ n Isirelin na, n̄ n maa tɔn tukon na, b̄a n n̄n gire bu go. Ba n̄ kpē bu n̄n go ba kun n̄n siri.

21

Wuu si ba Lefin bwese kera wē

(I maa m̄erio Bandun Gari I, 6:39-66)

¹ Lefin bwese kera bukurobu ba na ba yāku kowo Eleasaa ka Yosue Nunin bii ka Isirelin bwese keri yi yi tien bukurobu deema ² Silo Kanarin temɔ. Ba n̄e, Yinni Gusunɔ u M̄wisi wooda wē u n̄e, u sun wusu wē mi sa ko n wāa ka sere maa kpara yenu.

³ Yera Isireliba ba wusu gasu gɔsa ben bwese kera baayeren tem sɔɔ ka kpara yenu ba Lefiba wē nge m̄e Yinni Gusunɔ u M̄wisi sɔɔwa.

⁴ Ye ba wuu si b̄onu m̄ɔ ka t̄et̄e, Kehatin ȳenugibu be ba s̄aa Aroni yāku kowon bibu, beya ba ghia ba t̄et̄e di. Wusu w̄akura itawa ba wa Yudaban tem sɔɔ ka Sim̄ebagim sɔɔ ka Benyam̄ebagim sɔɔ.

⁵ Ben be ba maa tie ȳenu ge sɔɔ, beya ba wusu w̄akuru t̄et̄e di si su wāa Efaraimuban tem sɔɔ ka Danubagim sɔɔ ka Manasen bwese kera ye ya wāa sɔɔ duu yeru gian tem sɔɔ. ⁶ Ḡēs̄onin ȳenugibu ba maa wusu w̄akura ita t̄et̄e di si su wāa Isakariban tem sɔɔ ka Asēebagim sɔɔ, ka N̄efitalibagim sɔɔ ka Manasebagim sɔɔ m̄e mu wāa Basanio sɔɔ yari yerɔ.

⁷ Merarin ȳenugibu, be, ba maa wusu w̄akura yiru t̄et̄e di si su wāa Rubeniban tem sɔɔ ka Gadibagim

sɔɔ ka Sabulonibagim sɔɔ. ⁸ Mɛya Isireliba ba kua ba ka Lefin bwese kɛra ye wuu si wɛ ka sin kpara yenu nge mɛ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa.

⁹⁻¹⁰ Lefin tɔn be ba sɔa Kehatin yɛnugibu Aronin bweseru sɔɔ, beya ba gbia ba tɛtɛ di. Wuu si ba wa Yudaban tem sɔɔ ka Simɛɔbagim sɔɔ, si wee. ¹¹ Ba bu Ariban wuu wɛ ge ba ra maa soku Heboroni ka gen kpara yenu. Anakiban sikado Ariban yɛsira ba ka gu sokumɔ. Ga wɔawa Yudan guunun bera gia. ¹² Gen gberu kpaanɛbara ba raa Kalebu Yɛfunɛn bii wɛ. ¹³ Heboroni yen biru, ba maa bu Libina wɛ, ¹⁴ ka Yatiri ka ɛsitemɔa, ¹⁵ ka Holoni, ka Debiri, ¹⁶ ka Aini, ka Yuta, ka Bɛti Semɛsi. Si kpuro su sɔawa wusu nɔɔba nnɛ, gen baagere ka gen kpara yenu. Yudaba ka Simɛɔban tem sɔɔra si kpuro su wɔa. ¹⁷ Benyamɛban tem sɔɔ, ba Gabaoni tɛtɛ di ka Geba, ¹⁸ ka Anatɔtu ka Alimɔɔ. Wusu nnɛwa mi, gen baagere ka gen kpara yenu. ¹⁹ Wuu si kpuro, si ba yaku kowo Aronin bweseru wɛ su sɔawa wɔkura ita, gen baagere ka gen kpara yenu.

²⁰ Kehatin yɛnugii be ba tie Aronin bwese te sɔɔ, ba maa wusu wa Efaraimuban tem sɔɔ. ²¹ Siya Sikɛmu ye ya wɔa Efaraimun guunun bera gia mi ba ko n da kpikiru de, ka Gesɛɛ, ²² ka Kibisaimu ka Bɛti Horoni. Si kpuro su sɔawa wusu nnɛ, gen baagere ka gen kpara yenu. ²³ Danuban tem sɔɔ, ba bu Eliteke wɛ ka Gibetoni, ²⁴ ka Ayaloni ka Gati Rimɔɔ. Si kpuro su sɔawa wusu nnɛ, gen baagere ka gen kpara yenu. ²⁵ Manasen bwese kɛra ye ya wɔa sɔɔ duu yeru gian temɔ be, ba maa bu wusu yiru wɛ, Tanaki ka Gati Rimɔɔ, gen baagere ka gen kpara yenu. ²⁶ Wuu si ba bu wɛ mi kpuro su sɔawa

wəkuru, gen baagere ka gen kpara yenu. ²⁷ Lefi be ba tie ba sãa Gεεsɔnin yɛnugibu, ba maa wusu yiru wa Manasen bwese kɛra ye ya wãa sɔɔ yari yeru gian temɔ. Wuu siya Golani, Basanin temɔ mi ba ko n da kpikuru de ka Besitara, gen baagere ka gen kpara yenu. ²⁸ Isakariban tem sɔɔ, ba bu Kisioni wẽ ka Dabarati, ²⁹ ka Yaamuti, ka Eni Ganimu. Si kpuro su kuawa wusu nne, gen baagere ka gen kpara yenu. ³⁰ Aseεban tem sɔɔ, ba bu Mikali ka Abudoni ka Helikati ³¹ ka Rehɔbu wẽ. Si kpuro su kuawa wusu nne, gen baagere ka gen kpara yenu. ³² Nεfitalibagim sɔɔ maa, ba bu Kedεsi wẽ ye ya wãa Galilen temɔ, mi ba ko n da kpikuru de, ka Hamɔti Dori, ka Kaatani. Siya su kua wusu ita, gen baagere ka gen kpara yenu. ³³ Wuu si Gεεsɔni be, ba tɛtɛ di mi, su sãawa wəkura ita, gen baagere ka gen kpara yenu.

³⁴ Be ba sãa Mεrariba Lefin bwese te sɔɔ, ba maa bu wusu nne wẽ, gen baagere ka gen kpara yenu Sabuloniban tem sɔɔ. Wuu siya Yokunεamu ka Kaata ³⁵ ka Dimma ka Nahalali. ³⁶ Rubeniban tem sɔɔ ba bu wusu nne wẽ, gen baagere ka gen kpara yenu. Siya Besεε ka Yasa, ³⁷ ka Kedemɔti ka Mεfati. ³⁸⁻³⁹ Gadiban tem sɔɔ, Mεrari be, ba maa wusu nne wa, gen baagere ka gen kpara yenu. Wuu siya Mahanaimu ka Hεsiboni ka Yesεε ka Ramɔti ye ya wãa Galadin temɔ, mi ba ko n da kpikuru de. ⁴⁰ Wuu si Mεrari be, ba tɛtɛ di, si kpuro su sãawa wəkura yiru.

⁴¹⁻⁴² Wuu si Lefin bwese kɛri yi wa Isirelin bwese kɛri yi yi tien mi, su kuawa weeraakuru yiru sari, gen baagere ka gen kpara yenu.

⁴³ Nge mεsuma Yinni Gusunɔ u ka Isireliba tem

mε kpuro wē nge mε u ben sikadoba nɔɔ mwεεru kua. Ma ba sina mε sɔɔ, mu kua begim. ⁴⁴ Mεya u maa dera ba wāa bɔri yendu sɔɔ, nge mε u raa ben sikadoba nɔɔ mwεεru kua. U bu ben yiberɛba kpuro nɔmu bεria. Ben goo sari wi u ka tii yina. ⁴⁵ Nge mεya Yinni Gusunɔ u ka win nɔɔ mwεε ni kpuro yibia ni u Isireliba kua, baa nin teeru ta n kam wɔra.

Isireliban bwese keri

yi yi wāa Yuudenin sɔɔ yari yeru gia,

yi gɔsira yin temɔ

22

¹ Yera Yosue u Rubeniba ka Gadiba soka ka Manasen bwese keran sukum mε mu wāa sɔɔ yari yeru gia. ² U bu sɔɔwa u nεε, ye Mɔwisi, Yinni Gusunɔn sɔm kowo u gerua kpuro wee, i ye mεm nɔɔwa ma i kua mam mam ye nen tii na bεε yiire. ³ I n bεεgibu Isireliba deri baa fiiko tabu sɔɔ sere ka gisɔ. I Gusunɔ bεsen Yinnin gere mεm nɔɔwawa. ⁴ Wee tē u dera bεεgibu ba wēre tem mε sɔɔ, nge mε u raa gerua. Yen sɔ, i gɔsiro i wura tem mε Mɔwisi, Gusunɔn sɔm kowo u bεen baawure bɔnu kua sɔɔ Yuudenin sɔɔ yari yeru gia, kpa i da i sina mi. ⁵ I n tura mi, i de i wooda ye Mɔwisi u bεε wē mεm nɔɔwa mam mam. Yera, i Yinni Gusunɔ kɔ kpa i win woodaba mεm nɔɔwa. I de i n ka nūn manine kpa i nūn sã ka bεen gɔru kpuro ka bεen bwisikunu kpuro.

⁶⁻⁸ Yen biru u bu domaru kua ma u nεε, i gɔsiro bεen temɔ ka bεen yaa sabenu ka sii geesu ka wura ka sii gandu ka sii wɔkusu. Arumani ye i gura bεen

yiberɛban min di gesi kpuro, i ye bɔnu koowo ka bɛɛn tɔn be i raa deri mi. I n maa yɛ ma Mɔwisi u Manasen bwese kɛran sukum tem wɛ Basanio Yuudenin sɔɔ yari yeru gia. Na maa ben sukum bɔnu wɛ sɔɔ duu yeru gee nge mɛ na Isireliban bwese kɛri yi yi tie kua.

Ba yāku yeru bana Yuudenin bōkuo

⁹ Ma Rubeniba ka Gadiba ka Manase be, ba gɔsira ba da ben temɔ ba Isireliban bwese kɛri yi yi tie deri, Kananin tem mi. Ba da ba sina Galadin temɔ nge mɛ Yinni Gusunɔ u gerua saa win sɔm kowo Mɔwisin nɔɔn di. ¹⁰ Ye Rubeniba ka Gadiba ka Manaseban sukum ba Yuudenin daaru tura Kananin bera gia, yera ba yāku yee nanumgiru bana daa ten bōkuo. ¹¹ Ma goo u na u Isireli be ba tie sɔɔwa u nɛɛ, wee Rubeniba ka Gadiba ka sere Manaseban sukum ba yāku yeru bana Yuudenin bōkuo bɛɛn bera gee.

¹² Ye Isireli be ba tie ba nua mɛ, yera be kpuro ba mɛnna Siloɔ bu ka ben tundo bisibu tabu wɔri. ¹³⁻¹⁴ Yera ba Finɛsi yāku kowo Eleasaan bii gɔra Galadin tem mi, ka Isireliban bwese kɛri wɔku ten baayeren wirugii bu ka Rubeniba ka Gadiba ka Manase be gari ko. ¹⁵ Ye ba tura mi, yera ba bu sɔɔwa ba nɛɛ, ¹⁶ ka Isireli be ba tie kpuron yīsira sa ka bɛɛ bikiamɔ, mban sɔna i Yinni Gusunɔ seesi i bɛɛn arukawani kusia ye i ka nùn bōkua. Domi i tii yāku yeru bania. ¹⁷ I yaaye ma Peorio sa tora ten bweseru kua ma Gusunɔ u sun sɛɛyasia. Wee, sere ka giso sa yen wahala mɔ. Yeni ya n bɛɛ tura? ¹⁸ Wee tɛ, i nùn mɛm nɔɔbu sariru koosi giso. I n yɛ ma bɛɛ Isireliba kpuro sɔɔra win mɔru ya koo wɔri sia. ¹⁹ I n maa yɛ tem mi i wāa mi, i n kpɛ i Gusunɔ sā, i

gɔsirama bɛsɛn mi, mi win sãa yee dɛɛrara wãa. Sa ko bɛɛ tem wɛ. Yen sɔ̃, sa bɛɛ kanamɔ, i ku Gusunɔ̃ seesi. I ku maa sun seesi i yãku yeru garu bani. ²⁰ I yaayo sanam mɛ Akani wi u wãa Serakin bweseru sɔɔ u tora ye u ka arumani sua ye ba nɛɛ, goo u ku sua. Isireliba kpurowa Gusunɔ̃ u seesi. Domi n n̄ Akani tɔna u gu dɔma te, tora ten sɔ̃.

²¹ Ye ba gari yi gerua ba kpa, yera Rubeniba ka Gadiba ka sere Manaseba ba wisa ba nɛɛ, ²² Yinni Gusunɔ̃ turowa u wãa. Wiya u yɛ yèn sɔ̃ sa kua mɛ. Isireliba kpuro ba koo maa gia. Sà n Yinni Gusunɔ̃ seesi sa nùn toran na, u ku de sa n wãa. ²³ Sà n maa yãku yee teni bana bɛsɛn tiin sɔ̃n na, su ka yãku dɔɔ mwaararuginu ko n̄ kun mɛ kɛnuginu n̄ kun mɛ siarabuginu, Gusunɔ̃n tii u sun siri. ²⁴ Adama yèn sɔ̃ sa tu kua wee, bɛruma n sun mwa domi sa n̄ kī amɛn biru bɛɛn bibun bweseru tu bɛsɛgibu sɔ̃ tu nɛɛ, mba n sun mɔɔsinɛ, bɛsɛ ka Gusunɔ̃ Isireliban Yinni. ²⁵ Win tiiwa u bɛɛ tem nɔɔ burana, u Yuudenin daaru doke bɛsɛn suunu sɔɔ. Yen sɔ̃, sa n̄ baa mɔ win sãaru sɔɔ. Kpa a deema bɛsɛn bibun bweseru ta Gusunɔ̃n sãaru deri bɛɛn bibun sɔ̃. ²⁶ Yeniban saabuwa sa ka yãku yee teni bana, n̄ n̄ mɔ sa kī su tii yãkunu kua. ²⁷ Adama sa kīwa ta n sãa seeda bɛsɛn bibun bweseru ka bɛɛn bibun bweserun sɔ̃. Kpa tu bu sɔ̃si ma sa ra Yinni Gusunɔ̃ sã ka yãkunu. Be kpuro bà n seeda ye wa mɛ, bɛɛgibu ba n̄ maa kpɛ bu nɛɛ, bɛsɛgiba kun baa mɔ Yinni Gusunɔ̃n sãaru sɔɔ. ²⁸ Baa n̄ n saa yeren na ba sun sɔ̃wa mɛ, n̄ n maa bɛsɛn bibun bwesera ba sɔ̃wa mɛ, ba koo kpī bu bu wisi bu nɛɛ, i mɛerio nge mɛ bɛsɛn sikadoba ba yãku yee teni bana nge te ta wãa Yinni Gusunɔ̃n sãa yerɔ, adama ba n̄ tu banɛ

bu ka tii yākuu kua mi. Seedan sōna ba tu bana. ²⁹ Yen sō, i n yē ma sa n gōru doke su Yinni Gusunō seesi kpa su ko naane sarirugibu win mi, yāku yee tenin sō. Mēya sa n maa kī su yākuu ko gam, ma n kun mō yāku yee ten mi, te ta wāa Yinni Gusunōn sāa yee dēeraro.

³⁰ Sanam mē yāku kowo Finēesi Eleasaan bii ka Isireliban guro gurobu ka ben yenu yērobu ba nua ye Rubeniba ka Gadiba ka Manaseba ba gerua, yera ben bwēra kpuna. ³¹ Ma Finēesi u Rubeniba ka Gadiba ka Manase be sōwa u nē, gisō sa gia ma Yinni Gusunō u wāa ka bese, domi i n nūn mēm nō sariru koosi. Mēya win mōru ya n maa wōrimō bese sō yēn berum sa raa mō.

³² Yen biru Finēesi wī, ka Isireliban guro guro be, ba gōsira Galadin di ba wura ba begibu sōwa ye ba nua mi kpuro. ³³ Ye begii be, ba nua mē, ya bu dore. Ma ba Yinni Gusunō siara ba gōru gōsia ba nē, ba n maa Rubenin bwese kera ye, ka Gadigia ye wōrimō bu ben tem kam koosia. ³⁴ Yen biruwa Rubeniba ka Gadiba ba nē, yāku yee teni ta sāawa seeda bese kpuron wuswaaō ma Yinni Gusunō turowa u wāa.

Ma ba tu yīsiru kā, Seedā.

Yosuen gari dāaki

23

¹ Yinni Gusunō u Isireliba wōra ben yiberē be ba ka bu sikerenen nōman di. Ma ba wāa bōri yendu sō sere n ka tē. Yosue u maa tōkō kua gem gem. ² Yera u Isireliba kpuro sokusia ka ben guro gurobu ka ben wirugibu ka ben siri kowobu ka ben tabu sinambu. Ma u bu sōwa u nē, nē wee na tōkō kua gem gem. ³ I maa wa nge mē Gusunō bēen Yinni u

bwese ni i deema mini kua. Wiya u ka bu tabu kua beɛn sɔ̃ u bu kamia. ⁴Yen biru i wa nge me tem me sa mwa ka me sa n mwaabu kpa, na mu bonu kua ka tete, ma na bwese kera baayere yegim we. Tem meya mu waa saa Yuudenin di sɔ̃ yari yeru gia n ka girari nim woku ge ba mɔ Mediteraneo, sɔ̃ duu yeru gia. ⁵Tɔn be ba waa me sɔ̃, Yinni Gusuno u koo beɛ bu gira kpa ben tem me, mu ko beegim, nge me win tii u gerua. ⁶Yen sɔ̃, i tɛmanɔ, i hania koowo kpa i wa i wooda ye mem nɔwa ye Mowisi u yorua tireru sɔ̃ kpa i ku yen gaa geerari baa fiiko. ⁷I ku ka bwese tuku ni nu waa beɛn suunu sɔ̃ arukawani bɔke i suana. I ku yiira i nin bunu sa. I ku maa ka nin yisa bore. ⁸Adama i n ye ma Yinni Gusuno tɔnawa i ko n ka manine nge me i saa sere ka giso. ⁹Domi u bwese damginu gira beɛn suunu sɔ̃n di. Goo maa sari wi u kpia u yora beɛn wuswaa sere ka giso. ¹⁰Beɛn tɔn turo u koo kpi u yiberɛ nɔrɔbu (1.000) go, nge me Gusunan tii u nɔ mwɛru kua, yen sɔ̃ u ra n waa ka beɛ tabu sɔ̃. ¹¹Yen sɔ̃ i de i nun kia. ¹²I n nun biru kisi i ka bwese ni nu waa beɛn suunu sɔ̃ nɔ tia kua, i nin wɔndiaba sua kurɔbu kpa nin tii nu beegibu sua kurɔbu, ¹³saa ye sɔ̃, i n ye ma u n maa yiberɛ be giramɔ. U koo dewa ba n saa beɛn yina. Ba ko n beɛ wahala mɔ ba n nɔni sɔ̃wa, kpa i gbisuku tem durom meni sɔ̃ me Gusuno beɛn Yinni u beɛ we. ¹⁴N n nen sɔ̃n na, wee na go tura. I n ye saa saa ma nɔ mwɛ gee ni u beɛ kua, u ni kpuro yibia mam mam. Baa nin teera kun kam kue. ¹⁵Meya i n maa ye nge me u nɔ mwɛ gee ni yibia mi, meya u koo maa kasa ye u gerua kpuro ko. U koo beɛ go mam mam tem durom me sɔ̃ me u beɛ we mini. ¹⁶I n win arukawani ye kusia ye u ka beɛ

bəkua kpa i da i n bwese tukunun būnu yīrammē i n sāmō, saa yera win mōru koo se kpa i gbisuku tem durom mēni sōō.

Yosue u ka Isireliba gari kua

Sikemuō

24

¹ Yosue u Isireliban bwesenu kpuro mēna Sikemuō ma u ben guro gurobu soka ka ben wirugibu ka ben siri kowobu ka ben tabu sinambu. Ma ba ben tii tušia Gusunōn wuswaaō. ² Ma Gusunō Isireliban Yinni u be kpuro sōōwa saa Yosuen nōōn di u nēē, yellu, bēēn baababa ba wāa daa te ba mō Efaratin guruō. Miya ba būnu sāmō. Ben turowa Tera, Aburhamu ka Nakorin tundo. ³ Ma na bēēn baaba Aburhamu yara saa daa ten bera giōn di. Na dera u bōsu Kananin tem kpuro sōō ma na win bibu dabiasia. Na nūn Isaki kā. ⁴ Ma na maa Isaki Yakōbu ka Esau kā. Na Esau Seirin guuru gia wē u n mō, adama Yakōbu ka win bibu, be, ba dawa Egibiti gia. ⁵ Na Mōwisi ka Aroni gōra Egibitigibun mi. Ma na Egibitigii be tōya kua ka gāa maamaakigii ni na kua. Yen biru na bēē Isireliba yara min di. ⁶ Ye na bēēn baababa yara min di, ma Egibitigiba bu naa gira ka ben tabu kēkēba ka maasōbu. Saa ye bēēn baaba be, ba tura nim wōkuō ge ba mō Naa yari, ⁷ miya ba man nōōgiru sue ma na yam wōkuru doke be ka Egibitigibun baa sōō. Na dera nim wōkun nim mē, mu Egibitigii be wukiri ba nim diira. Bēēn baababa ba wa ka nōni ye na Egibitigibu kua. Yen biru i wōō dabinu kua gburō. ⁸ Ma na ka bēē na Amōreban temō be ba wāa Yuudenin guru giō. Ba ka bēē sanna, na maa bēē bu nōmu bēria, ma ben tem mu

kua beegim. Ma na bu kpeerasia been wuswaaɔ. ⁹ Balaki, Siporin bii, Moabun sunɔ, u seewa u ka bee tabu kua. U Balamu Beorin bii sokusia u na u bee bɔrusi. ¹⁰ Adama na yina n Balamun gere swaa daki ma na dera u bee domaru kua, ma na bee wɔra Balakin nɔman di. ¹¹ Yen biru i Yuudenitɔbura i tura Yerikoɔ, ma Yerikogibu ka Amoreba ka Feresiba ka Kananiba ka Hetiba ka Girigasiba ka Hefiba ka Yebusiba ba bee sannɔ seesi. Ma na bee bu nɔmu beria. ¹² Na susu bakanu gɔra been wuswaaɔ, nu bu gira nge me nu Amoreban sinambu yiru ye kua. N n mo been takobiba, n kun me been tennu i ka bu kamia. ¹³ Na bee gbea we ye i n kasire, ka wusu mi i wa si i n banɛ, ka daa yen binu i dimo ye i n duure.

¹⁴ Yen biru Yosue u neɛ, yen so, i de i Yinni Gusuno nasia kpa i nun sa ka goru teu ka borokiniru. I been baababan bunu derio ni ba raa saamo daa te ba mo Efaratin guruɔ ka maa Egibitio. ¹⁵ I kun maa ki i Gusuno sa, i gosio giso wi i ko i sa, n n bunun na, ni besen baababa ba sawa daa ten guruɔ, n n maa Amorebaginun na, ben temo i wa mi. Adama ne ka nen yenugibu, Yinni Gusonowa sa ko sa.

¹⁶ Ma ton be, ba nun wisa ba neɛ, sa n Yinni Gusuno derimo su bunu sa pai! ¹⁷ Domi wiya besen Yinni wi u sun yarama saa Egibitigibun yorun di, beɛ ka besen baababa. U maa som maamaakigii dabinu kua besen noni biru. Ma u sun kosu baama mi sa da kpuro besen sanum soɔ ka bwese tukunun suunu soɔ. ¹⁸ Ma u sun bwese dabinu gira, ka mam Amoreba be ba raa wa tem me soɔ. Yen sona sa ko Yinni Gusuno sa. Domi u sawa besen Yinni ka gem.

¹⁹⁻²⁰ Yosue u ton be soɔwa u neɛ, ya se i ka Yinni Gusuno sa domi u sawa deero, u n wuramo i maa

goo sã. Yen sã, ì n nùn deri ma i bũnu sãwa, u ñ bɛɛ bɛɛn durum suuru kuammɛ. Baa mɛ u bɛɛ gea kua kɔ, u koo gɔsirawa u bɛɛ kɔsa kua kpa u bɛɛ kam koosia.

²¹ Ma tɔn be, ba Yosue sɔɔwa ba nɛɛ, baa ñ n mɛren na, Yinni Gusunɔwa sa ko sã.

²² Yosue u bu sɔɔwa u nɛɛ, bɛɛ, i bɛɛn tii seeda diiya ma Yinni Gusunɔwa i gɔsa i sã.

Ma ba nɛɛ, mɛya sa gerua.

²³ Ma u nɛɛ, ñ n mɛn na, i bũnu wunɔ i kɔ ni nu wãa bɛɛn suunu sɔɔ, kpa i tii Gusunɔ bɛɛn Yinni wɛ.

²⁴ Ma tɔn be, ba Yosue sɔɔwa ba nɛɛ, Gusunɔ bɛɛn Yinniwa sa ko sã, kpa su nùn mɛm nɔɔwa.

²⁵ Dɔma tera Yosue u ka tɔn be arukawani bɔkua u bu wooda wɛ Sikɛmu mi. ²⁶ Yen biru u gari yi yorua Gusunɔn woodan tireru sɔɔ ma u kpee bakaru sua u gira dãa bakaru garun nuurɔ mi ba Yinni Gusunɔn kuu bekurugiru gire. ²⁷ Yosue u tɔn be kpuro sɔɔwa u nɛɛ, wee kpee teni ta ko n sãawa bɛɛn seeda domi ta gari kpuro nua yi Yinni Gusunɔ u sun sɔɔwa. Ta koo bɛɛ yi yaayasia kpa i ku ra ka ko naanɛ sarirugibu Gusunɔn sãaru sɔɔ.

²⁸ Ma Yosue u tɔn be yarinasia u dera ben baawure u da win tem mɛ u mwa sɔɔ.

Yosue ka Eleasaa ba gu

²⁹ Yeniba kpuron biru Yosue Nunin bii, Yinni Gusunɔn sɔm kowo u gu. U kuawa wɔɔ wunɔbu ka wɔkuru (110). ³⁰ Ba nùn sika win temɔ Tinnati Serakiɔ Efaraimun guunun bera gia, Gaasin guurun sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. ³¹ Isireliba ba Yinni Gusunɔ sãwawa Yosuen waati ye kpuro sɔɔ ka maa

guro guro be u derin waati sɔɔ, be ba yɛ ye Yinni Gusunɔ u be Isireliba kua gesi.

³² Yosɛfun kuku ni Isireliba ba ka na Egibitin di, ba nu sika Sikɛmun tem mɛ sɔɔ, mɛ Yakɔbu u dwa Hamɔrin bii Sikɛmu ka win wɔnɔbun mi, ka sii geesun gobi wunɔbu (100). N deema tem mɛya ba Yosɛfun bibun bweseru wɛ.

³³ Ma Aronin bii Eleasaa u maa gu ma ba nɔn sika gunguru wɔllɔ te ba win bii Finɛɛsi wɛ. Ta wɔɔawa Efaraimun guunun bera gia.

Bibeli Gusunɔn Gari
The Holy Bible in the Baatonum language of Benin,
also called the Bariba language

copyright © 2013 SIM

Language: Bariba (Baatonum)

Translation by: SIM International

Bariba, Bibeli Gusunɔn Gari

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 1996.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
00601790-b883-5da1-83f2-d05a7fa289a8